БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ (8606) | 1958 оной апрелиин 4, пятница, | Сэн 20 мүнгэн

ҮНЕЭДЭЙ ТООЕ ОЛОШОРУУЛХА

Хүн зоной улам ургажа байһа хэрэглэмжые сагаан эдеэр бүри һайнаар хангахын, ...шанхи жэлнүүдтэ һү, мяха ...ам ехээр абаха аргатай болохын тулада үнеэдэйнгээ тоо ...ргэнөөр олон болгохо шухала байна гэжэ КПСС-эй ЦК, СССР-эй Министрнүүдэй Со... хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ энэ жэлэй эхиндэ хандаһан Хандалга бэшэг ...гоо онсолон тэмдэглээ һэн.

Энэ заабарие амжалтатайгаар бэелүүлхэ арга боломжонууд манай республикын колхоз болон совхозуудта яһала ... Жэшээнь, Бичурын аймагай Дзержинскиин нэрэмжэтэ колхоз гансахан нёдондо жэлэй туршада үнеэдэйнгээ тооё ... процентээр олошоруулжа ...даа. Мүн Зэдын аймагай ...инэй нэрэмжэтэ, Тарбагатайн аймагай «Красный боец» колхозууд жэл соо үнеэдээ ... гаран процентээр олошоруулһан байна. Республикын ... колхоз үнеэдэй һубайнуудые усадхажа, тугал олоор ...һан байха юм.

Тиигэбэшье һаа, республикын манай колхозуудта үнеэд..., тэдэнэй тооё олошоруулха хэрэг тон хангалтагүй ...һаар. Үнгэрһэн жэлдэ ма... колхозуудта бүхы дээрээ ...эдэй тоо толгой миил 2,5 процентээр олошороо һэн. Ха... тиихэдэ зарим аймагай колхозуудта тэрэнэй тоо ...өөрһэн байшоо.

Эдэ бүгэдэ юун дээрэһээ бо... гэхэдэ, колхозуудта ...эдые хайра гамгүйгөөр ... тиишэнь гаргашална. 1957 ондо Хэжэнгын, Кударын ...агай колхозууд үнеэдэйнгээ гурбанай нэгэ хубиие, Закаменай, Түнхэнэй колхозууд ...бэнэйнь нэгэ хубиие хороогоо. Гадна, эдэ аймагуудта, ... Яруна, Баргажанда эмэ хашараг, гунжад олоор гаргалагдажа, тоонь бүхы бодо малай оройдоо гурба—дүрбэн процентнь болоно.

Иимэрхүү шалтагаанһаа болоһо, эбэртэ бодо малай һүнэй үнеэдэй тоо эдэ аймагта ...—28 процентһээ дээшэ гараагүй бшуу. Эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ абахараа һаа, үнеэдэй тоо ...ын, Хориин аймагуудта 1,5 толгой, Сэлэнгын—1,9 толгой ...ртэнэ. Гол түлэб бодо мал хүтэлбэрилдэг Прибайкальска, Байкало-Кударын болон Түнхэнэйшье аймагай колхозууд ... эдлүүриин газарай 100 га бүридэ оройдоо 4,6—6,1 үнеэн ...ртэдэг.

Тииһээ тиитэр мүнөө жэлдэ, ...эдэй тооё олошоруулха тушаа парти, правительствын ...орхой захяа заабариин гарад байхада, нёдондонойн... алдуу эндүүе дабтажа ...һан баримтанууд али олон ...гдэнэ. Байгша оной үнгэрһэн хоёр һарада Закаменай колхозууд үнеэдээ 206 толгойгоор хороогоо. Мүн дээрэ ...рсагдагша бусад аймагай колхозууд иимэрхүү байдалтай.

1958 оной дүүрэтэр колхоз, совхозуудтаа үнеэдэй тооё 81 мянга 100 толгойдо хүргэхэ гэхэ гү, али жэл соо колхозуудта үнеэдэй тооё 14 процентээр, совхозуудта — 10,7 процентээр олошоруулха гэһэн уялга хүдөө ажахымнай хүдэлмэрилэгшэд һаяхан абаад байна. Ушар иимэһээ бүхы малшад, колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, партиин айкомууд болон аймгүйсэдкомууд үнеэдээ олошоруулха тушаа яаралтай хэмжээнүүдые абаха зэргэтэй. Нэн түрүүн түлынь абажа боломоор, һү шэмэ үгэжэ байһан үнеэдые гаргашалха ябадалые болюулха хэрэгтэй. Хоёрдохёор, наһаа хүсэһэн эмэ хашарагуудые һаяар илгажа, энэ жэлдэ тугаллуулхаар бухада табиха шухала. Гадна, һубай гараһан, мүн тугаллаһан бүхы үнеэдые болзорынь алдангүй искусственна аргаар үрэжүүлхэ, отондо оруулха хэрэгтэй. Тиихэ зуураа малшан бүхэн үнеэдэйнгээ хээлитэй болоһые адаглажа ябаха уялгатай. Хэрбээ хээлитэй болоогүй һаань, саг соонь дахин бухада табиха хэрэгтэй болоно бшуу.

Үнеэдэйнгээ тоо толгойе олошоруулхатаяа хамта, тэрэнэй үүлтэрые һайжаруулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ тушаа эрид шанга хэмжээ абаха шухала. Юуб гэхэдэ, жэлдээ үнеэн бүриһөө 1500—2000 литр һү һаадагаараа һаанаагаа амархагүй, харин үнеэдэй үүлтэрые түргэнөөр һайжаруулха саг тулажа ерээ. Тиимэһээ эрхим үүлтэрэй бухануудай үрөөр томо үнеэдые, хашарагуудые искусственна аргаар үрэжүүлгэ эмхидхэгдэхэ зэргэтэй. Мүнөө эбэртэ малые үрэжүүлхэ гүрэнэй дүрбэн станци республика доторнай хүдэлнэ. Тэндэхи эрхим үүлтэртэ бухануудые хүсэдөөр ашаглажа, үрыень таһалгаряагүй зөөжэ шадабал, нилээд оло мянган үнеэдые үрэжүүлжэ болохо байна. Теэд үнеэдые, эмэ хашарагуудые искусственна аргаар үрэжүүлхэ хэрэгтэ олохон мэргэжэлтэд, зоотехнигүүд, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд анхарал табинагүй. Тиимэл хадаа Заиграйн аймагай колхозуудта тон бирагүй, нютагай үүлтэрэй буханууд үнеэдээрнь суг бэлшээридэ ябажа байна ха юм. Энэмнай малай үүлтэрые һайжаруулха бэшэ, харин муудуулха болоно. Иимэрхүү баримтануудые мүнөө тэсэхын аргагүй.

Нүхэд малшад! Үнеэдэйнгээ тоо толгойе олошоруулжа, нэгэшье толгой һубайруулангүй, һү, мяха, тоһоной хүн бүхэндэ хүртэсөөр Америкын Холбоото Штадуудые ойрын сагта хүсэхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулая.

...СР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

...эр Д. С. Полянскиие РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшээр томилхо тухай

Нүхэр Полянский Дмитрий Степановичые РСФСР-эй Министр...эй Соведэй Түрүүлэгшээр томилхо.

...СР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ **М. ТАРАСОВ**
...ФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь **И. ЗИМИН.**
...осква, 1958 оной мартын 31.

...хэрэглэгшэдэй кооперациин X съезд

...эгэлдэр Улан-Удэ городто рес...ликын эд хэрэглэгшэдэй коопе...иин X съезд нээгдэбэ. Съездэдэ ...дaa 300 шахуу делегат, мүн ...э Читын, Эрхүүгэй область...һаа айлшад ерэнхэй.

Съезд дээрэ Бурмонкоопсоюзай ...лениин түрүүлэгшэ нүхэр **Тан...** ...тоосоото элидхэл хэбэ.

Элидхэлэй һүүлээр Бурмонкооп...зай шалгалтын комиссиин түрүү...шэ нүхэр **Оленникова** үнгэрһэн ...эйнгээ тоосоо хэһэн байна.

...үүлээрнь үгэ хэлэлгэ эхилээ.

—Манай аймагай ажалшад ам...зарим зүйлнүүдые, мүн пумаа..., харин сэмбэ болон бусад эд, сабхи хуудалдажа абахаяа аяар Улан-Удэ, Кяхтада ерэдэг,— гэжэ Кударын аймагай потребсоюзай түрүүлэгшэ нүхэр **Москвитин** хэлээд, — арад зондо шухала хэрэгтэй эдэ мэтын зүйлнүүдые аймаг, городуудаар тааруулан хубаарилжа байхыень Бурмонкоопсоюзай правленидэ дурадхаба.

Заиграйн аймагай Шэнэ-Бэрээнэй сельпогой түрүүлэгшэ, делегат нүхэр **Афанасьев**, Байкало-Кударын аймагай потребсоюзай түрүүлэгшэ, делегат нүхэр **Лескокол** үгэ хэлэбэ.

Съезд мүнөөдэр хүдэлмэрээ үргэлжэлүүлһээр.

СССР-эй Верховно Соведэй нэгэдэхи сесси

Ядерна зэбсэг туршалгые болюулха тухай асуудалаар дэлхэйн бүхы оронуудай парламентнуудта

СССР-эй Верховно Соведэй Хандалга

Ядерна зэбсэг туршалгые энэ дары, үгэ дуугүйгөөр болюулха тухай асуудалаар дэлхэйн бүхы оронуудай парламентнуудта Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Верховно Совет хандана. Атомна болон водородно зэбсэгүүдэй туршалга хэжэ, тэдэниие тэһэлжэ үргэлжэлһөөр байһан ябадал бүхы оронуудай арадуудай һанаа ехээр зобооно, түби бүхэндэ ажаһууһан бүхы хүнүүдэй ажамидаралай тон шухала интересүүдые дайрана.

Ядерна зэбсэгтэй гүрэнүүдэй парламентнуудта — Америкын Холбоото Штадуудай Конгрессто болон Великобританиин Парламентда СССР-эй Верховно Совет 1957 оной майн 10-да хандажа, энэ зэбсэгэй туршалгые болюулха тушаа үгээ ойлголсон хэмжээ абая гэжэ дурадхаһан байгаа. 1958 оной январиин 1-һээ атомна болон водородно зэбсэгүүдэй туршалгые болюулха гэһэн уялга СССР, США болон Великобритани бэе бэедээ даажа абаха гэһэн дурадхалтай тогтоол СССР-эй Верховно Совет 1957 оной декабриин 21-дэ абаа һэн.

Тиигэбэшье, США болон Великобританиин ондоо хараа бодол баримталһан дээрэһээнь ядерна зэбсэгэй туршалгые болюулха тушаа асуудал мүнөө хүрэтэр шиидхэгдэжэ шадагдаагүй байһаар. Туршалга хэгдэн, атомна болон водородно бомбонууд тэһэлэгдэһээр зандаа. Энээнһээ байтагай хүн амитаниие олоор хюдаха бүри аюултай шэнэ зэбсэгүүдые байгуулха талаар мүрысөөн бүри эдэбхитэйгээр хүгжэжэ байнхай.

Атомна болон водородно зэбсэгүүдые туршажа тэһэлһэн ушарнууд тон муу муухай хойшолонгуудтай юм. Эдэ туршалганууд сэрэг дайнай үгы байһан энэ үедэшье мүнөө ажаһууһан хүнүүдэй, мүн ерээдүйн үетэнэй бэе махабадые ехэ аюулда оруулна. Олон тоото ниитын ажал-ябуулагшад, олон оронуудай хэдэ мянган элитэ ехэ эрдэмтэд атомна болон водородно зэбсэгүүдэй туршалгые дары болюулха гэһэн эрилтэ үсэд шангаар хэнэ. Энэ асуудалай шиидхэлгые хойшолуулжа болохогүй, юундэб гэхэдэ, ядерна тэһэрэлгын һүүлээр тунаһан радиоактивна бодосуудай ехэ болохо бүринь хүн түрэлтэниие хожомоо заһагдашагүй ехэ хохидол дайража болохо гэжэ мэдээжэ ехэ эрдэмтэд хэлэнэ.

Мүнөө үедэ оройдоол гурбан гүрэнэй атомна болон водородно зэбсэгтэй байһан дээрэһээ, тэдэ зэбсэгүүдэй туршалгые болюулха асуудалые түргэн шиидхэхэдэ энэ үедэ нилээд хүнгэн байна бшуу.

Ядерна зэбсэг туршалгые хаа хаанагүй болюулха ябадалда эхи табиха, тиигэжэ хюдалгата атомна дайнай аюулһаа хүн түрэлтэниие эсэслэн абарха зам тээшэ түрүүшын алхам хэхэ зорилгоор атомна болон водородно зэбсэг туршалгые Советскэ Союзай зүгһөө болюулха гэһэн шиидхэбэри СССР-эй Верховно Совет абаа.

Эб найрамдалые сахиха, бэхижүүлхэ агууехэ хэрэгэй түлөө арадуудай үмэнэ парламентнуудай тон ехэ харюусалгатай байһые мэдэржэ, атомна болон водородно зэбсэг туршалгые хэтэ мүнхэдөө болюулха тухай асуудалые бүхы гүрэнүүдэй одоошье эсэслэн шиидхэхынь тулада аһан шадалаараа оролдохо гэһэн уряатайгаар Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Верховно Совет ядерна зэбсэг хэдэг гүрэнүүдэй парламентнуудта—Америкын Холбоото Штадуудай Конгрессто болон Великобританиин Парламентда хандаа.

Газар дэлхэйн бүхы оронуудтахи олон миллион хүн зоной эгээн шухала эрмэлзэлгэнүүдтэй тааралдадаг энэ эдэбхиие дэмжэхыень бусад оронуудай парламентнуудые Верховно Совет уряална.

Атомна болон водородно буу зэбсэгэй туршалгые тиимэ зэбсэгүүдтэй бүхы гүрэнүүдэй хойшолуулангүйгөөр болюулһан ябадал багашье, ехэшье оронуудай, тэдэнэй атомна зэбсэгтэй, үгышье һаань хамаагүй, дэлхэйн бүхы оронуудай аша туһада харюусаха байна гэжэ СССР-эй Верховно Совет гүнзэгыгөөр этигэнэ. Ядерна туршалгын муу муухай хойшолонгууд гээшэ гүрэнүүдэй географическа хилэ, гүрэнүүдэй политическэ илгаануудые мэдэдэг бэшэ ха юм. Эгээл тиимэһээ гүрэн бүхэн тиимэ туршалгануудые болюулха гэһэн асуудалда ямараар хандаха байһанаа тодорхойлхо ёһотой. Зүгөөр энэ асуудалые шиидхэхэдэ ядерна зэбсэгтэй, тэрэниие туршадаг гүрэнүүд гол харюусалга дааха болоно. Тиигэбэшье, энэнь энэ шухала хэрэгые шиидхэлгэдэ бусад оронууд өөһэдынгөө хубитые оруулха аргагүй гэһэн удхатай бэшэ юм. Атомна болон водородно бомбонуудые тэһэлдэг аюулта туршалгануудые дары болюулха гэһэн бүхы арадай эрилтые дэмжэжэ, ядерна зэбсэгэй туршалгые болюулха тушаа хэлсээ баталха талаар гүрэн бүхэн, ехэшье, багашье гүрэн, ООН-эй гэшүүншье, бэшэшье һаа хамаагүй, ехэ туһаламжа хүргэхэ байна.

Хэрбээ ядерна зэбсэгтэй бусад оронууд Советскэ Союзай жэшээгээр өөһэдөө ядерна зэбсэг туршахаяа болёо һаань, хэтэ мүнхэдөө атомна болон водородно зэбсэгэй туршалгые хаа хаанагүй болюулха асуудал шиидхэгдэхэ байна. Тиигэбэл атомна буу зэбсэгүүдые яаралтайгаар бүтээхэ ябадалые болюулха, бүхы арадуудай аюулгүй байдалые бэхижүүлхэ талаар ехэ алхам хэгдэхэ байна. Уласхоорондын оршон байдалые һайжаруулхада энээнэй тон ехэ удхашанартай байханьгүримшуулагдаагүй бусад олон уласхоорондын асуудалнуудые шиидхэхэдэнь энээнэй туһалханьгүй дамжаггүй.

Советскэ Союзай энэрхы сэдьхэлээр абаһан энэ шиидхэбэриие США болон Великобританиин дэмжэхэ дурагүй байгаа һаань, урдынхяараал атомна болон водородно зэбсэгүүдээ туршажа тэһэлһээр зандаа байгаа һаань, дээрэ хэлэгдэһэн ушарые, мүн СССР-эй аюулгүй байдалые сахиха ябадалые хараадаа абан, Советскэ Союзай ядерна туршалгануудые хэхэ асуудалые Советскэ правительство өөрынгөө һаналаар шиидхэхэ байха. Тиигэбэшье, Америкын Холбоото Штадуудта болон Великобританида тусхай хэмжээнүүд абтажа, ядерна зэбсэгэй туршалгые болюулха хэрэгтэ Советскэ Союзай гаргаһан үүсхэл дэмжэгдэхэ бээз гэжэ СССР-эй Верховно Совет этигэнэ.

Бүхы арадуудай, бүхы хүн түрэлтэнэй хүсэл зорилготой тааралдуулан, ядерна зэбсэгэй туршалгые хаа хаанагүй эсэслэн болюулха гэһэн хүсэл оролдолгые бүхы хэмжээгээр дэмжэлсыт гэжэ дэлхэйн бүхы оронуудай парламентнуудые СССР-эй Верховно Совет уряална.

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Верховно Совет.

Москва, Кремль. 1958 оной мартын 31.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ТОГТООЛ

Гитлеровецүүдтэ эсэргүү коалицида хабаадаһан гүрэнүүдэй, мүн дэлхэйн хоёрдохи дайнай жэлнүүдтэ гитлеровскэ добтолгоһоо хохидоһон оронуудай парламентнуудта палатануудай түрүүлэгшэнэрэй хандаха тухай даалгабари

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Верховно Совет **иигэжэ тогтооно:**

Гитлеровецүүдтэ эсэргүү коалицида хабаадаһан гүрэнүүдэй, мүн дэлхэйн хоёрдохи дайнай жэлнүүдтэ гитлеровскэ добтолгоһоо хохидоһон оронуудай парламентнуудта СССР-эй Верховно Соведэй нэрэһээ хандажа, Германиин Федеративна Республикые атомна, ракетнэ буу зэбсэгээр зэбсэгжүүлхэгүй зорилгоор хүсэеэ нэгэдүүлэе гэжэ уряалхыень Союзай Соведэй, Национальностьнуудай Соведэй Түрүүлэгшэнэртэ даалгаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. ВОРОШИЛОВ.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1958 оной мартын 31.

Грузинска ССР-эй зураглан харуулдаг искусствын выставкэ СССР-эй Уранһайханай академиин залнууд соо нээгдэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Зүүн гарһаа — Грузиин уран зурааша В. Кешелава, РСФСР-эй арадай уран зурааша М. Манизер, искусствын габьяата ажал-ябуулагша С. Какабадзе болон РСФСР-эй арадай уран зурааша Ф. Решетников. **ТАСС-эй фотохронико.**

СОВЕТСКЭ ГРУЗИИН СОЁЛ КУЛЬТУРЫН ҺАЙНДЭР

Грузиин искусство, литературын декадын түгэсхэлэй концерт

Грузиин искусство, литературын декадын түгэсхэлэй концерт апрелиин 1-дэ Москвада ССР Союзай Ехэ театр соо болоо. Концертдэ хабаадагшад ород арадай, мүн Баруун Европын арадуудай, Грузиин арадай мүнөөнэйшье, урданайшье хүгжэм дуунуудые гүйсэдхэжэ, бусад арадуудай бии болгоһон эрхим һайн искусствотай Грузиин советскэ искусствын нягта холбоотой байһыень гэршэлбэ. З. Палиашвилиин нэрэмжэтэ оперо, баледэй Тбилиссиин театрын нэгэдэмэл хоор, солистнууд болон оркестрынь «Эхэ орон—амар мэндэ» гэһэн композитор Ш. Мшвелидзын дууе айхабтар абьяастайгаар гүйсэдхөө.

Мүн концертдэ Грузиин онсо өөрэ аман зохёол ехээр харуулагдаа. Инаг дуран тухай, шог дуунууд, солбон хурдан хатар танца наадагдаа. Республикын арадай артистнууд Н. Рамишвили, И. Сухишвили гэгшэдэй хүтэлбэри доро хүдэлдэг хатар танцын ансамбль илангаяа ехээр һайшаагдаба.

Арадай дуу, хатарай габьяата ансамбль Грузиин арадай дуунуудые гоё һайханаар гүйсэдхөө. Шагнагшад дуушадые, мүн дирижёр А. Кавсадзые халуунаар амаршалаа.

Декадада зорюулан С. Цинцадзын зохёоһон «Мордолгын дууе» концертын түгэсхэлдэ айхабтар һайнаар дуулаа.

Нүхэд А. Б. Аристов, Н. И. Беляев, Л. И. Брежнев, Н. А. Булганин, К. Е. Ворошилов, Н. Г. Игнатов, Ф. Р. Козлов, А. И. Микоян, Е. А. Фурцева, Н. С. Хрущев, В. П. Мжаванадзе болон парти, правительстын бусад хүтэлбэрилэгшэд концертдэ байгаа. (ТАСС).

Советскэ Союзай Партийно-Правительственна делегаци Будапешт ерээ

БУДАПЕШТ, апрелиин 2. **(ТАСС-эй тусхай корр).** Советскэ Союзай Партийно-Правительственна делегаци Венгриин Хүдэлмэришэнэй социалистическэ партиин ЦК-гэй болон Венгриин Хүдэлмэришэн-Таряашанай Революционно Правительствын харюугай уряалаар айлшалжа, мүнөөдэр Будапешт ерээ. КПСС-эй ЦК-эй Нэгэдэхи секретарь, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев (делегациие толгойлогшо), КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо Ф. Р. Козлов, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, ВЦСПС-эй түрүүлэгшэ В. В. Гришин, Украинын КП-гэй Киевскэ обкомой нэгэдэхи секретарь П. Е. Шелест, КПСС-эй Ленинградска горкомой хоёрдохи секретарь А. П. Бойкова болон СССР-һээ Венгриин Арадай Республикада байдаг Элшэн сайд Е. И. Громов делегациин составта ороно.

Венгриин болон советскэ тугуудаар шэмэглэгдэһэн Ферихель аэродром дээрэ Партийно-Правительственна делегациие ВСРП-гэй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь Янош Кадар,. Венгриин Арадай Республикын Президиумэй түрүүлэгшэ Иштван Доби, Венгриин Хүдэлмэришэн-Таряашанай Революционно Правительствын түрүүлэгшэ Ференц Мюнних болон ВСРП-гэй ЦК-гэй политбюрогой гэшүүд Дьердь Марошан, Антал Апро, Карой Кишш, Дьюла Каллаи, Шандор Ронаи, Миклош Шомоди, Йене Фок, Бела Биску, Лайош Фехер болон парти, правительствын бусад хүтэлбэрилэгшэд, ниитын ажал-ябуулагшад, Венгриин арадай армиин түлөөлэгшэд, Будапештдэ байдаг дипломатическа түлөөлэлгые толгойлогшонор, Венгриин болон хариин гүрэнүүдэй журналистнууд угтаа. Мүн СССР-һээ ВНР-тэ байдаг Элшэн сайд Е. И. Громов, мүн советскэ посольствын бүхы хүдэлмэрилэгшэд делегациие угталсаа.

Советскэ айлшадай ерэхэһээ урда Венгриин түб хотын олон мянган ажалшад аэродром дээрэ суглараһан байгаа. Сугларагшад һайндэрэйхеэр хубсаланхай, гартаа үнгын сэсэгүүдые баринхай. Толгой дээгүүрнь улаан болон гурбан үнгэтэй национальна тугханууд далбана. Аэродром дээгүүр ород, венгер хэлэн дээрэ бэшэгдэһэн уряа лозунгнууд намилзана. «Совет, венгер арадуудай эбдэршэгүй хани барисаан мандаха болтогой!», «Манай орондо ерэһэн Советскэ Союзай Партийно-Правительственна делегациие халуунаар амаршалнабди!», «Социализмын оронуудай агууехэ ахадүүгэй бүлэ мандаха болтогой!» гэжэ тэдэ лозунгнууд дээрэ бэшээтэй. Мүнөөдэр Будапештдэ наратай тунгалаг үглөөгүүр болоо. 10 час 45 минута. Мүнгэн сагаан «ТУ-104» аэродром дээрэ харагдаба. Самолёт хүнгэхэнөөр газарта буужа, аэропортын байшанда дүтэлэн ерэбэ. Самолёдһоо Н. С. Хрущев болон делегациин гэшүүд бууба. Сугларагшад нэрьемэ шангаар альга ташана, «Ура!» хашхаралдана, улаан, улаан-сагаан-ногоон үнгэтэ тугханuудаар даллажа амаршална, «Хани барисаан!», «Венгерско-советскэ хани барисаан!» гэһэн үгэнүүд дуулдана.

Нүхэд Янош Кадар, Иштван Доби, Ференц Мюнних болон Венгриин партийна болон гүрэнэй бусад ажал-ябуулагшад самолётдо дүтэлжэ, хүндэтэй айлшадтайгаа гараа барисалдан мэндэшэлэлсэнэ.

Н. С. Хрущевто хүндэлэлэй харуулай начальник рапорт үгөө. Советскэ Союзай болон Венгриин Арадай Республикын гимннүүдые оркестр наадаа. Удаань нүхэд Н. С. Хрущев, Янош Кадар хүндэлэлэй харуулай урдуур гараба. Советскэ айлшадта пионернүүд баглаа сэсэгүүдые барюулаа.

Советскэ Союзай Партийно-Правительственна делегациие толгойлогшо нэрьемэ альга ташалган доро угтагшадай урдуур гаража, министрнүүдтэй, дипломадуудтай, ажалшадай түлөөлэгшэдтэй мэндэшэлэлдэнэ. Удаань советскэ айлшад, ВНР-гэй хүтэлбэрилэгшэд аэропортын байшангай дэргэдэ табигдаһан трибуна тээшэ ошобо. Нүхэр Янош Кадар амаршалгын үгэ хэлээ.

Удаань нүхэр Н. С. Хрущев сугларагшадта халуунаар угтагдан, үгэ хэлээ.

Нүхэд Янош Кадарай, Н. С. Хрущевой үгэнүүд нэгэнтэ бэшэ нэрьемэ альга ташалгаар, амаршалгын үгэнүүдээр таһалдуулагдаһан байна. Талмай дээрэ партийна гимн —Интернационал зэдэлнэ.

Нүхэр Н. С. Хрущев, Партийно-Правительственна делегациин гэшүүд болон Венгриин хүтэлбэрилхы ажал-ябуулагшад машина тээшэ ошобо. Хүндэтэ советскэ айлшадай аэродромһоо байха байшан хүрэтэрөө ябаһан бүхы замдань Будапештын олон мянган ажаһуугшад тэдэниие халуунаар амаршалаа. Советскэ Союзай Партийно-Правительственна делегацитай Будапештдэ болоһон уулзалга хадаа венгерско-советскэ эбдэршэгүй хани барисаае эли тодоор харуулаа.

СССР-эй Партийно-Правительственна делегаци Венгриин Арадай Республикын делегаци хоёрой хоорондо хэлсээн болобо

БУДАПЕШТ, апрелиин 2. **(ТАСС-эй тусхай корр.).** Венгриин Хүдэлмэришэнэй социалистическэ партиин Центральна Комитедэй байшан соо Советскэ Союзай Партийно-Правительственна делегаци Венгриин Арадай Республикын делегаци хоёрой хоорондо апрелиин 2-то хэлсээн эхилээ.

КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев, КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо Ф. Р. Козлов, КПСС-эй ЦК-гэй гэшүүн, ВЦСПС-эй түрүүлэгшэ В. В. Гришин болон делегациин бусад гэшүүд Советскэ талаһаа хэлсээндэ хабаадана.

Венгриин Хүдэлмэришэнэй социалистическэ партиин Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь Янош Кадар, Венгриин хүдэлмэришэнэй социалистическэ партиин ЦК-гэй политбюрогой гэшүүн, Венгриин Хүдэлмэришэн-Таряашанай Революционно Правительствын түрүүлэгшэ д-р Ференц Мюнних, ВСРП-гэй ЦК-гэй политбюрогой гэшүүн, ВСРП-гэй ЦК-гэй секретарь Дьюла Каллаи болон Венгриин гүрэнэй бусад ажал-ябуулагшад Венгриин талаһаа хэлсээндэ хабаадаба.

Хэлсэхэ ёһотой асуудалнуудаараа делегацинууд һанамжаяа андалдаа. Бүхы асуудалнуудаар тэдэнэй нэгэн адли һанамжатай байһанинь хэлсээнэй үедэ харагдаа.

Үнэн зүрхэнэй, хани халуун оршон байдалда хэлсээн үнгэрөө.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Партийна группануудай хүдэлмэриин зарим дүршэлhөө

Коммунистнуудайнгаа зүбөөр хубаарилан табигдаhан аад, түрүү үүргэеэ дүүргэдэг, журамаа hайнаар сахидаг, коллективтээ үдэр бүри нүлөө үзүүлжэ шададаг, үйлэдбэриин түсэб бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэ ажалшадые эдэбхитэйгээр хабаадуулдаг байхадал партийна организаци өөрынгөө урдахи зорилгые амжалтатайгаар дүүргэдэг гээшэ.

Колхозойнгоо ажал хэрэгтэ парторганизаци hулаар нүлөөлнэ, коммунистнууд үүсхэл эдэбхи багаар гаргана, зарим коммунистнууд партийна организациин хүдэлмэридэ хабаадалсанагүй шахуу гэжэ Кяхтын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин үнгэрhэн тоосоото-hунгалтын суглаан дээрэ коммунистнууд шүүмжэлhэн юм.

Шэнээр hунгагдаhан партийна бюро тус шүүмжэлэлдэ анхаралтайгаар хандажа, гурбан комплексно бригада бүридөө партийна группа бии болгоо. Тэрээнhээ хойшо парторганизациин хүдэлмэри эли бодо hайжаржа байна.

Мүнөө коммунистнуудынь партийна суглаанай хэзээ болохыень хүлеэнгүй, өөрынгөө бригадын ажал хэрэг тухай, мүн бусад янза бүриин асуудал зүбшэн хэлсэдэг болонхой.

Жэшээнь, нэгэдэхи комплексно бригадын hаамхай үнеэдэй гүүртэ hү hаалгаар бусад гүүртэнүүдhээ гээгдэжэ ябадаг hэн. Үнеэн бүриhөө дунда зэргээр январь, февраль hарада 96—113 литр hү hаагаа. Тиихэдэ зэргэлжэ байhан гурбадахи комплексно бригадын гүүртэ энэ үе соо 106,5—127 литр hү hааhан байгаа.

Һү hаалгын юундэ бага байhанай шалтагаанние партгруппорг нүхэр Г. В. Овсянкинай шэнжэлжэ үзэхэдэнь, hаалишадай хүдэлмэри муугаар эмхидхэгдэнхэй, ажалай журам hула, үнеэдые эдеэлүүлхэ, харууhалха талаар зоотехническэ заабари дүүргэгдэдэггүй байба. Гадна hаалишадынь эб эмхигүй, бэе бэедээ туhалалсадаггүй байhаниинь мүн лэ элирhэн байгаа.

Тиимэhээ ажалай журам hайжаруулха, hү hаалга дээшэлүүлхэ тухай асуудалаар партгруппын суглаан үнгэргэгдэhэн байгаа. Тус суглаанда бүхы hаалишад уригдаhан юм. Суглаан шүүмжэлэл ехэтэйгээр үнгэржэ, гүүртын hаалишад, малшадай хүдэлмэриин дутуу дунданууд элирүүлэгдэhэн, ажалай журамай муу байhан тухай тэмдэглэгдэhэн байна. Мүн бүхы hаалишад hанамжануудаа хэлээ.

Энэ суглаан дээрэ болоhон шүүмжэлэл, түрүү гүүртые hү hаалгаар хүсэхэ гэhэн зорилго hаалишадта ехэ hургаал боложо, тэдэнэр хүдэлмэридөө hайнаар хандажа эхилээ. Суглаанай болоhоной хойто үтлөөгүүр бүхы hаалишадынь хүдэлмэридөө саг соогоо гараад байhан юм. Мэдээжэ шахтёр Николай Мамайн үүсхэлые Заиграйн hаалишадай халуунаар дэмжэхэдэ, партгруппа энээн тухай гүүртын hаалишадай дунда зүбшэн хэлсэлгэ эмхидхээ. Тиихэдээ 1958 ондо үнеэн бүриhөө 2100 литрhээ доошо бэшэ, үнгэрэгшэ жэлэйхиhээ 500 литрhээ дээшэ hү hаахабди гэжэ hаалишад уялга абаба. КПСС-эй гэшүүнэй кандидат Татьяна Гайфулина үнеэн бүриhөө 2200 литр hү hаахаб гэжэ найдуулаа.

Һү hаалга дээшэлүүлхын тулада партийна группын абаhан эдэ хэмжээнүүд нилээд туhатай байба. Март hара соо тус гүүртынхид hү hаалгаар түрүү гүүртээ хүсөө.

Ондоо жэшээшье хараад үзэе. Хоёрдохи комплексно бригадын ахалагша хонишон Дансоруновагай отарада түл гарзалжа эхилээд, хэдэхэн үдэр соо 70 гаран хурьган үхэhэн байгаа.

Тиихэдэнь партийна группа түл абалга тухай асуудал партийна суглаандаа хэлсэбэ. Хонидой олоор түрэжэ эхилбэшье, хурьгадые түлжүүлхэ кошарно-базова арга хэрэглэгдэдэггүй, хонид уйтан байра соо байна гэжэ элирүүлэгдэбэ. Кошарно-базова арга түргэнөөр хэрэглэдэг болохо гэжэ шиидхээд, гурбан үдэрэй турша соо гурба-гурбан хаамжа халхабша хэхэ гэжэ коммунист бүхэн уялгалагдаhан байгаа. Удангүй кошарно-базова арга хэрэглэдэг болоходонь, хурьгад гарзалхаяа болёо.

Колхозой ажахын шухала hалбаринуудта коммунистнуудые хубаарилан табихые партийна группа оролдодог. Таргалуулжа гүрэндэ тушаагдаха эбэртэ бодо малай гүүртэдэ ухэршэнэй хэрэгтэй болоходонь, коммунист нүхэр П. П. Чернояров эльгээгдээд, hайнаар хүдэлжэ байнхай.

Партийна группын бии болоhонhоо хойшо ниитэ-политическэ, агитационно хүдэлмэри элитээр hайжараа. Бэлэдхэл hайнтай, шадамар коммунистнууд агитатораар хүдэлнэ. Жэшээнь, ветфельдшер нүхэр И. А. Михалев малшадта ошохо бүридөө хөөрэлдөө үнгэргэдэг. Тэрээндэ даалгагдаhан отарынхид колхоз соогоо эгээн дээгүүр социалис уялга абаад, эршэмтэйгээр ажаллажа байдаг. Нүхэр Цырендоржиевай даадаг хонишодой бригада 550 эхэ хонинhоо 545 хурьга абаад, 301 эхэ хони отондо оруулаад байна. Тус бригада мүнөө жэл 100 эхэ хонин бүриhөө 150 хурьга абаха зорилготой.

Политическэ hуралсал тухай пропагандист нүхэр Юмтаровай элидхэл группын партийна суглаануудай нэгэн дээрэ шагнаhан байна.

Занятидаа заримдаа ерэдэггүй, ээлжээтэ хэшээлдээ муугаар бэлэдхэдэг коммунистнуудта уридшалан hануулга хэгдэhэн байгаа. Мүнөө занятинь таhалдахаа болёо. «Колхозно байгуулалтые саашадань хүгжөөхэ, МТС-үүдые хубилгаха тухай» КПСС-эй ЦК-гэй февральска Пленумэй тогтоолые тэдэнэр дэлгэрэнгыгээр үзөөд байна. Тус тогтоолые партийна суглаан дээрэ хэлсэхэдээ коммунистнууд олохон hанамжа дурадхал оруулаа. Колхоздо хүдэлжэ байhан хоёр зоотехнигэй нэгэниинь хониной фермые, нүгөөдэнь hүнэй-товарна фермые даагша байха ёhотой гэжэ коммунистнууд мэдүүлбэ. Тиихэдэ мэргэжэлтэдэй харюусалгань дээшэлхэ байна бшуу.

Дээрэ нэрлэгдэhэн партийна группанууд колхоздо hаяшаг бии болоо. Эдэнэй хүдэлмэридэ дутуу дунданууд үшөөл бии.

Партийна группануудай хүдэлмэриин дутуу дундануудые усадхаха, ажалайнь hайн дүнгүүдые согсолон дэлгэрүүлхэ хэмжээ КПСС-эй Кяхтын айкомой абахань шухала болоно.

С. Никифоров.

Политинформаци үнгэргэдэг болообди

Манай партийна организаци мэргэжэлтэд-коммунистнуудые ниитэ-политическэ хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадуулха гэжэ оролдодог. Зарим нэгэн хүтэлбэрилэгшэд заб забдамнай болоногүй гээд, парторганизациин даабари муугаар дүүргэдэг байгаа.

Үдэрэй забhарлалгын үедэ политинформаци үнгэргэхэ тухай асуудал ээлжээтэ партийна суглаан дээрэ хэлсэгдэбэ. Недели бүриин график табигдажа, ямар үдэр, хэн ямар асуудалаар политинформаци үнгэргэхэб гэжэ тодорхойлогдоо.

Тиимэhээ информаци үнгэргэхэ хүнүүд эртээнhээ бэлдэдэг болоо.

Мүн энэ асуудал хэлсэхэдээ, политинформаци үнгэргэхэдөө политическэ асуудалhаа гадна, техническэ болон бэшэшье олон асуудал тухай хөөрэлдөө хэхэ гэжэ дурадхагдаа hэн.

Политинформаци үнгэргэхэ график эли газарта үлгөөтэй байдаг.

Политинформаци, хөөрэлдөө үнгэргэхэдэ хүдэлмэришэд ехэ дуратайгаар, hонирхон шагнадаг юм.

Январь hараhаа хойшо дүшэ гаран хөөрэлдөөн үнгэргэгдэбэ. Энээнэй ашатуhаар манай хүдэлмэришэдэй журам hайжаржа, мүрысөөн үдэр бүри үргэдэн дэлгэрнэ.

Иигэжэ манай цехын коллектив hайнаар ажаллажа, январь hарада дамжуулгын Улаан туг абаа, февраль hарын дүнгөөр тэрэнээ алдаагүй.

Политинформаци, хөөрэлдөө үнгэргэхэдэ ехэ туhатай байдаг. Тиимэhээ заводой партком hайшаажа, бэшэ цехын парторганизацинуудта иимэ аргаар хүдэлмэрээ ябуулхыень дурадхаба.

М. Поздеев, ПВЗ-гэй паровозо-колёсно цехын парторганизациин секретарь.

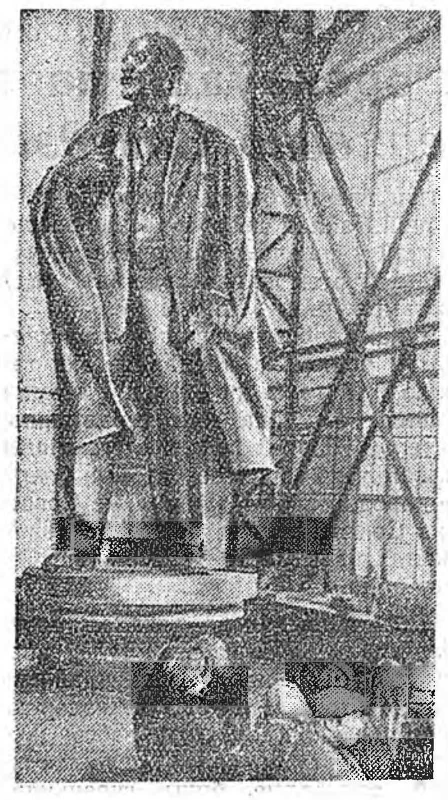

Ленинград. «Монументскульптура» гэжэ заводто В. И. Ленинэй скульптура шудхагдаа. Энэ Брюссельдэ болохо Бүхэдэлхэйн выставкэдэ Советскэ павильоной тэг дунда табигдаха юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. И. Ленинэй скульптура.

ТАСС-эй фотохронико.

БАГША-ЛЕКТОР

Худан голой урда бэедэ, хуhан ойтой Улаахарал гэжэ гоё hайхан газар бии. Тэндэ Хэжэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой үүлтэртэ малай гүүртэ байдаг. Энэ гүүртэдэ малай hайн байра түхеэрэгдэнхэй. Тэрээн соонь hаруул сэбэр. Томо үүлтэрэй тобир тарган 98 толгой үнеэн тон бүдүүзэгэй янзатай таабайлдан, уяандаа эдеэлжэ байхыень тэндэ харахат.

Энэ фермэ дээрэ Дунда Худанай долоон жэлэй hургуули дүүргэжэ ерэhэн Цырендулма Намжилова, Надя Балдандоржиева, Галя Софина болон бусад хэдэн залуу hаалишад оролдосотойгоор, шадамар бэрхээр ажалладаг.

Һаяшаг нэгэ үдэшэ эндэхи улаан булан соо хүн зон урда урданайхиhаа олон байба. Колхозой түбhөөшье ерээшэд харагдана. Газетэ, журнал уншана, нэгэ зариманиинь шатар даам наадана, баhа ажал хүдэлмэри тухайдаа хөөрэлдэхэшье зонууд бии. Тиигэлдэhээр байтарнь хуйлаатай саарhа, указка бариhан хүн газааhаа орожо, бултыень амаршалаад:

—Хүлисэгты. Нээмэл урок үгэhэн аад, хөөрөө хэжэ нэгэ бага хожомтон алдабаб,—гээд бултыень хараха зуураа,—олохон зон сугларaa хаямта,—гэбэ.

Цырендондок Заятуевич, hуугты, hуугты,—гэлдэн хэдэн залуушуул hууриhaa бодожо, анханайгаа багшые хүндэлбэ.

—Һайн даа. Баясабаб. Таанад өөhэдөө hуугты. Би иишээ гараhуу,—гэжэ уташаг столой үрөөhэн захада гарана. Мүнөө hаалишанаар хүдэлжэ байhан анханайнь hурагшад өөhэдынгөө ажал хүдэлмэри тухай хөөрэжэ үгэбэд.

Цырендондок Заятуевич 17 жэл соо нилээд олон хүбүүд, басагадта ном заагаа юм. Мүнөө Дунда Худанай долоон жэлэй hургуулиин 5—7 классуудта тоо бодолго заадаг. Багшалхаhaа гадна, колхознигуудай дунда ябуулагдадаг политическэ хүмүүжүүлгын хүдэлмэридэ эршэмтэйгээр хабаадана. Мүнөө эндэ «Совет хэмэл одод». гэhэн лекци уншахаа ерээ. Сугларhан зоншье байра hууриya олоод, лектор тээшэ анхаралаа хандуулба. Номгон даруу, ханамжатай тодоор Совет оронойнгоо эрдэм ухаанай, шэнжэлэн зохёолгын гүн ехэ түйлалтанууд тухай хөөрэхэ зуураа, Бумбэрсэг дэлхэйе тойрогшо хэмэл одонуудай, тэдэниие анха абажа гараhан ракетэнүүдэй зурагуудые харуулан заажа байгаад хэлэхэдэнь, зондо ехэ ойлгосотой байба. Тэрээнhээ гадна, хэлэжэ байха үедөө тон зохидоор, шадамараар тааралдуулан, өөрынгөө зохёоhон ракетын моделиие ниидхүүлээдхинэ. Энэ бишыхан «Ракетын» гэдэргээ улаан гал бутарган лужаганаад, гэр соогуур ниидэхэ, хиидэхэдэнь бүришье hонин байба.

С. Цыренов.

ТАСС-эй мэдүүлгэ

Советскэ Союзай зүгhөө атомна, водородно буу зэбсэгэй туршалгые болюулха тухай 1958 оной мартын 31-дэ СССР-эй Верховно Соведэй абаhан түүхэтэ шиидхэбэридэ бүхы дэлхэйн олониитэ гол анхаралаа хандуулжа, бүхы оронуудай хүн зон тэрэниие халуунаар hайшаажа байна.

Атомна, водородно буу зэбсэгэй туршалгые болюулхадаа, Советскэ Союз хаа хаанагүй ядерна туршалгануудые болюулха бодото эхи табяа, хүн зониие олоор хюдаха атомна дайе хүн түрэлтэнhөө зайсуулха зам эгээл түрүүлэн нээгээ.

Агууехэ гүрэнүүдэй нэгэнэйнь иимэ hайн hайхан үүсхэл гаргаад байхадань, мүн бусадшье гүрэнүүд, түбхын түрүүндэ ядерна буу зэбсэгтэй гүрэнүүд буу зэбсэг хуряабал hайн гэhэн мэдүүлгэ хээд лэ байха бэшэ, харин атомна дайнай аюулые багадхаха бодото алхам хэхэ ёhотой болоно.

Советскэ Союз атомна, водородно буу зэбсэг туршахаяа болибо гэhэн шиидхэбэриие СССР-эй Верховно Соведэй абаhантай дашарамдуулан, США-гэй Гүрэнэй департамент тусхай мэдүүлгэ толилжо, энэ шиидхэбэридэ ямараар хандажа байhанаа мэдүүлээ.

Хараха янзада ехэ яаража зохёогдоhон энэ мэдүүлгэ соо Советскэ Союзай абаhан шиидхэбэридэ хүн зониие этигүүлхэгүй гэhэн hэдэлгэ хэгдээд, арад зоной буруушаажа байбашье hаань, буу зэбсэг түргэнөөр бүтээхэ, атомна дайнда бэлэдхэхэ политикые үргэлжэлүүлхэ гэжэ бодото дээрээ уряалагдана.

Энээнтэй дашарамдуулан иигэжэ мэдүүлхые ТАСС-та даалгагдаа.

Бүхы арадуудые тон ехээр hанаата болгожо байhан, хойшолуулагдашагүй,. эгээл шухала асуудалые—атомна дайнай аюулые хүн түрэлтэнhөө зайсуулха гэhэн асуудалые бодото дээрэнь шиидхэхэ эхи табиха гэжэ үнэн зүрхэнhөө эрмэлзэн, Советскэ Союзай абаhан тодорхой хэмжээе США-гэй правительствын зүгhөө иимээр угтаhандань СССР-эй хүтэлбэрилхы ажал-ябуулагшад шаналнa.

Гүрэнэй департаментын энэ мэдүүлгэнь нилээд сухалдаhанай тэмдэгтэй, тиигээд арсалдаа үүсхэхэ зорилгоор хэгдээ гэжэ харахаар. Тиихэдэ, Вашингтондо соносхогдоhоной ёhоор, тус мэдүүлгые президент Эйзенхауэрэй hайшааhандань Советскэ Союзайхид ехээр шаналнa. Гүрэнэй департаментын мэдүүлгэ хадаа Советскэ Союзай үүсхэлые США-гэй правительствын дэмжэхэ хүсэлэнгүй байhыень, тиигэжэ атомна, водородно буу зэбсэгэй туршалгые мүн лэ өөрынгөө зүгhөө болюулжа, арадуудай хоорондо эб найрамдал тогтонижоруулха агууехэ хэрэгтэ хубитаяа оруулха дурагүй байhыень харуулаа. Иимэ байhандань илангаяа урмаа хухархаар.

Гүрэнэй департаментын мэдүүлгэ соо хэлэгдэhэн hанамжа бодолнуудай ямаршье бодото үндэhэгүй байhаниинь элеэр харагдана. Тиихэдэ Советскэ Союзай хэhэн алхамда hэжэг түрэхэ hэдэлгэ, ядерна туршалгые болюулха талаар үүсхэл гаргаhан орониие муу болгохо гэhэн hэдэлгэ США-гэй атомна, водородно бомбонуудай туршалга болюулха тушаа асуудалаар баримталдаг hанамжые сагааруулха зорилготой байhаниинь элитэ. США хадаа арадуудай эрилтыень дүүргэхэhээ, ядерна буу зэбсэгэй туршалгые болюулхаhаа арсаhаар зандаа.

СССР-эй абаhан шиидхэбэриин яажа бэелүүлэгдэхые «хинаха, шалгаха ямаршье аргагүй», тиимэhээ энэ шиидхэбэринь заатагүй дүүргэгдэхэ гэжэ найдахын аргагүй гээд США-гэй Гүрэнэй департамент мэдүүлнэ. Теэд, иимэ баталамжа хэхэ ямаршье үндэhэгүй гэжэ Гүрэнэй департамент өөрөө hайн мэдэжэ байгаа ёhотой. Юундэб гэхэдэ, атомна, водородно буу зэбсэгэй туршалгын дэлхэйн ямаршье хубида хэгдээ hаань, тэрэниие тон бэлэхэнээр мэдэжэ, тэмдэглэжэ абахаар гэжэ эрдэм наука тодоруулаа ха юм. Һаяхан США-гэй президент өөрөөшье энэ зүб гэжэ мэдэрhэн байна бшуу. Энээнhээ гадна, ядерна туршалга болюулха тухай абтаhан уялгын дүүргэлтын хойноhоо уласхоорондын тусхай хиналта тогтоохоhоо Советскэ Союз хэзээшье арсаагүй гэжэ hайн мэдээжэ. Тиихэhээ байтагай тусхай гүрэнүүдэй хоорондоо хэлсэжэ, ядерна туршалга болюулха гэжэ шиидхээ hаань, тэрэнэй дүүргэлтын хойноhоо дурсагдаhан хиналта тогтоохо гэжэ Советскэ Союз өөрөө дурадхаhан юм.

Энэ ушар дээрэhээ юун элирнэб гэхэдэ, США-гэй правительство атомна, водородно буу зэбсэгэй туршалгые болюулхашье, тэрэнэй болюулагдаhанай hүүлээр хиналта тогтоохошье дурагүй байhаниинь мэдэгдэбэ гээшэ ха. Тиигээгүй hаа юундэ бодото байдалтайшье, эрдэм наукын баримтануудтайшье тааралдаагүй hанамжа мэдүүлгэ соогоо хэлэхэ байгааб.

Сэхэ табигдаhан асуудалда харюусангүй үнгэрхые, атомна, водородно буу зэбсэгэй туршалгые дары болюулха зорилгодо ямараар хандажа байhанаа эли тодоор харуулхагүйе оролдон, США-гэй Гүрэнэй департамент буу зэбсэг хуряаха тухай асуудалые ООН-до бидэнтэй зүбшэн хэлсэхэhээ Советскэ Союз арсана гэжэ мэдүүлгынгээ ехэнхи хубидань бэшэнэ. Теэд, бодото баримтануудые багаханааршье мэдэхэ хүн бүхэн США-гэй энэ баталамжань яаха аргагүй буруу гэжэ мэдэнэ бшуу. Юуб гэхэдэ, гансал Советскэ Союз буу зэбсэг хуряаха тушаа асуудалаар тодорхой дурадхалнуудые олон жэлэй туршада ООН-эй үзэмжэдэ табидаг байгаа. Эдэ дурадхалнуудые оруулхадаа, Советскэ Союз гансал өөhэдтөө hайн, булюу байдал олгохо, тиигээд ямар нэгэн гүрэнэй аюулгүй байдалые хохидуулха гэжэ оройдоошье оролдодоггүй байгаа бшуу. Буу зэбсэг яаралтай түргөөр бүтээхэеэ болихо, ядерна буу зэбсэгэй туршалгые сум, үгэ дуугүйгөөр хорихо гэжэ үнэхөөрөө эрмэлзэн, манай оруулhан дурадхал бүхэниие ООН зарим гүрэнүүдэй баалалтаар абадаггүй байhандань Советскэ Союз зэмэтэй бэшэ.

Буу зэбсэг хуряаха тушаа хэлсээнэй мухардаhандань ехээр hанаата боложо байдаг Советскэ Союзшье, эб найрамдалда дуратай бусад олон гүрэнүүдшье буу зэбсэг хуряаха тушаа асуудалые саашадаа шиидхэхын аргагүй болгохо гэhэн гүрэнүүдтэй hаналаа нэгэдэжэ огто шадахагүй байгаа. Тусхайлбал, баруун гүрэнүүдэй сэрэгэй бүлэглэлнүүдтэ оруулагдаhан оронуудай зоргоороо аашалжа байха комиссида орохоhоо Советскэ Союз арсаhан байна.

Буу зэбсэг хуряаха тушаа хэлсээндэ туhа хүргэхэ гэжэ бусад олон гүрэнүүдтэл адли эрмэлзэн Советскэ Союз дурадхахадаа, буу зэбсэг хуряаха тушаа ООН-эй комиссиин
гэшүүдэй хахадынь социалист
оронууд, мүн баруун гүрэнүү
рэгэй бүлэглэлнүүдтэ хабаа
гүй бусад гүрэнүүд оруула
ёhотой гэдэг байгаа. Коми
иимэ байгаал hаань, эгээл
шиидхэбэри абтажа болохо
hандань хэншье арсажа
дахагүй. Гэхэтэй хамта буу
сэг хуряаха тушаа хэлсээе США
дынь, хуушан замдань оруул
наатай байhаниинь Гүрэнэй д
таментын мэдүүлгэ сооhоо хар
на. Теэд, энэ хуушан арга за
тус асуудалые оройдоошье hай
шэнь шиидхүүлхэгүйhөө байт
харин гүрэнүүдэй урдань үзэ
гүй ехэ хэмжээгээр зэбсэгжэхэ
шүүритэ үхэлэй атомна, водор
буу зэбсэгэй үдэр ерэхэ бүри
шоржо байха ябадалда хүргөө
Буу зэбсэг хуряалгаха гэжэ
харин буу зэбсэг улам түргэнөө
тээдэг болохо гэжэ эрмэлзэжэ
hан гүрэнүүдэй буу зэбсэг хур
тушаа хэлсээндэ хабаадагш
олонхинь болошоод байхада
хэлсээнhээ ямаршье үрэ г
гүй, харин аюул бүри ехэдэж
на гэжэ буу зэбсэг хуряаха т
ООН-эй Комиссиин подкоми
олон жэл соо хэгдэhэн хэлс
дүй дүршэл элеэр харуулаа.

Буу зэбсэг хуряаха тушаа
дал заатагүй шиидхэгдэхэ ёh
тиимэhээ энэ асуудалаар хэгд
хэлсээе үргэлжэлүүлхэ шуха
жэ Советскэ Союз үнэн зүрх
тоолодог. Тиимэhээ эгээл дээд
шаалтанай зүблөө шадаал hаа
гөөр зарлажа, буу зэбсэг хур
тухай, мүн хойшолуулагдаш
бусад уласхоорондын шухала
далнуудые зүбшэн хэлсэхэ
дурадхал Советскэ правитель
оруулhан байна. Буу зэбсэг хур
тухай асуудалые hайн тэ
шиидхүүлхын тулада Советска
өөрынгөө зүгhөө али болохо
ламжа үзүүлхээр бэлэн. Ат
дайнай боложо, хүн түрэлтэнэй
шүүритэ муухайгаар хюдагдахы
тулада Советскэ Союз саашада
байха шадалаараа оролдохо
үнэн зүрхэнhөө эрмэлзэнэ.

**Советскэ Союзай баримтал
намжа эгээл иимэ.**

Атомна, водородно буу зэб
туршалгые хаа хаанагүй болю
тухай асуудал шиидхэлгые унж
руулха болоо hаа, энэнь арад
хүсэл бодолые тоохогүй ябад
лохо гээшэ. Мүнөө үеын уласхо
дын байдалай түгшүүрилтэ
болоод байhан дээрэhээнь бүх
рэнүүд, түбхын түрүүндэ эб най
далай хуби заяанай түлөө т
рүүн харюусаха агууехэ гүр
хоорондоо хубхай хооhон хөөр
хээд лэ дүүрэдэг байха бэшэ,
буу зэбсэг хуряаха тушаа
хэрэг, хэмжээнүүдые бэелүүлхэ
той. Эгээл энэ эрилтые хүтэлб
болгон, Советскэ Союз атомна
дородно буу зэбсэгэй турш
болюулха гэhэн шиидхэбэри га
раа абаба. Атомна, водородно
зэбсэгэй туршалга болюул
СССР уласхоорондын түгшүү
шанга байдалые hуларуулха,
най аюулые багадхаха хэрэгт
хөөрөө ехэ хубита оруулаа гэh
римтые обоо хүбөө саарhа б
арсалдаа үүсхэхэ олон мянга
дүүлгэ хэбэшье, хубилгахын
гүй. США-гэй, Великобрита
правительствонууд Советскэ
зай шэнэ үүсхэлые дэмжэжэ, яд
туршалгануудые мүн лэ болю
бэзэ гэжэ совет арад, бусад ор
дай арадууд хүлеэжэ байна.

Гол шухала зорилго эгээл

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ

Хэжэнгын аймагта hунгагшадай захяа дурадхалнуудай ямараар дүүргэгдэжэ байhан тухай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Ц. Л. Балдановай элидхэлые БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум шагнаба. Нютагай Соведүүдэй hунгалтада бэлэдхэлэй үедэ hунгагшадай хэлэhэн захьянуудые аймагай, сомоной, сельскэ Соведүүдэй гүйсэдкомууд согсолон, хэмжээ-ябуулгануудые хараалаад сесси дээрээ баталжа, тэдэниие дүүргэхын тула зарим хүдэлмэри ябуулаа гэжэ Верховно Соведэй Президиум тэмдэглэбэ.

Гэхэтэй хамта, Соведүүдэй хүдэлмэри hайжаруулха, олониитэтэй холбоо барисааень шангадхаха тухай КПСС-эй ЦК-гэй тогтоолые аймагай Соведүүд хүсэд бэелүүлжэ шадаагүй, эмхидхэлэй хүдэлмэри hайнаар ябуулагданагүй, hунгагшадай захяагай хэр зэргээр дүүргэгдэжэ байhыень хинан харанагүй гэжэ Президиум тэмдэглээ.

Аймагайнгаа хүдөө ажахые эрид түргэнөөр хүгжөөхэ тушаа hунгагшадай захяа тон удаанаар бэелүүлэгдэнэ.

СССР-эй Верховно Соведэй hунгалтын үедэ ажалшадай үүсхэл эдэбхи угаа ехээр бадараа. Теэд аймагай ажахын, культурна байгуулалтын зорилгонуудые шиидхэлгэдэ тус эдэбхи хүсэд хэрэглэгдэнэгүй. Хабарай тарилгада бэлэдхэлшье муугаар ябана.

Арадай гэгээрэлэй асуудал тушаа hунгагшадай хэлэhэн захяагаар, шүүмжэлнүүдээр хэмжээнүүд хаhа саг соогоо абтаагүй.

Ажалшадые медицинскэ талаар хангалга hайжаруулха тухай hунгагшадай захяа баhал hулаар бэелүүлэгдэнэ.

Худалдаа наймаанай эмхи зургаанай хүтэлбэрилэгшэд hунгагшадай захяада хайша хэрэгээр хандана, наймаанай хүдэлмэри hайжаруулнагүй.

Аймагай, сомоной болон сельскэ Соведүүдэй гүйсэдкомууд hунгагшадай захяагай ямараар дүүргэгдэжэ байhан тухай депутадуудтаа мэдээсэдэггүй, мүн депутадууд hунгагшадтаа дуулгадаггүй байна.

Дээрэ дурсагдаhан дутуу дундануудые усадхаха, аймагай Соведэй бүхы ажал-ябуулга hайжаруулха шухала хэмжээ абаха гэжэ БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум аймгүйсэдкомдо (нүхэр Ц. Л. Балдановта) дурадхаба.

Республикын Верховно Соведэй Президиум ажалшадай депутадуудай Соведэй аймгүйсэдкомые иигэжэ уялгалаа:

Һунгагшадай захьянуудай хэр зэргээр дүүргэгдэжэ байhыень ходо хинан хаража байха, энэ хүдэлмэридэ Соведэй саг үргэлжын ко
синууд, болон депутадуудые
хитэйгээр хабаадуулха; культу
болон ажахын байгуулалтые
ридаха талаар сомоной, сель
Соведүүдэй үүргэ дээшэлүү
аймгүйсэдкомой таhагуудай хү
мэри hайжаруулха, hунгагш
захяагаар, hанамжануудаар
жээ абахадань, тэдээндэ саг үр
жэ туhалха; СССР-эй Верхо
Соведэй депутадта кандида
уулзалгын, мүн нютагай Сове
дэй депутадуудай тоосооной
хэлэгдэhэн шүүмжэлэл, hанам
захьянуудые согсолжо, тэдээ
дүүргэхэ хэмжээ хараалха;
гагшадай захяагай дүүргэлтэ
хай асуудал үе үе болоод айм
сэдкомой заседанида, Соведэй
сидэ дуулаха; hунгагшадай зах
нуудай хэр зэргэ дүүргэгдэжэ
hан тухай депутадуудта дуулга
байха; hунгагшадай урда депу
дуудай тоосоогоо ходо хэжэ ба
тушаа hаналаа табиха.

Мүн аймагай ажахын бэ
культурна байгуулалтые hай
руулхын, hунгагшадай захяан
дые бэелүүлхын тула Соведэй
дэлмэридэ эдэбхитэдые оло
хабаадуулха гэжэ БМАССР-эй Вер
ховно Соведэй Президиум аймгү
сэдкомдо дурадхаба.

ССР-эй Верховно Соведэй нэгэдэхи сессиин шиидхэбэринүүдтэ республикымнай ажалшад бодото хэрэгээрээ харюусана

◆Колхозууд худалдажа абаhан техникэеэ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглахые оролдоно. ...механизаторнууд Николай Мамайн үүсхэлые дэмжэнэ. ◆ Зэдэдэ эртын борнойлго ...ба. ◆ Город, хүдөөгэй ажалшад атомна, водородно буу зэбсэгэй туршалгые болюулха ...эй сессиин тогтоолые угаа ехээр hайшаана.

☆ ☆

Зориhондоо хүрэхэбди

...лхозуудай өөhэдын машина, ...тэй болоод байхада, энэ хү... элдэб оньhото машина, тех...ень зүбөөр, дүүрэн хүсэндэнь, ...үрэ ехэтэйгээр хүдэлгэхэ гээ... колхозой механизатор бүхэнэй ...н оролдолгоhоо сүм дулдыда...hанiинь мэдээжэ. Тиимэhээ, ... Сэлэнгын аймагай «Комму...» колхозой механизаторнууд, ... шахтер Николай Мамайн ...гээр ажаллаха тушаа респуб... бүхы механизаторнуудта ...hан СССР-эй Верховно Сове... депутат нүхэр Тахановай трак... бригадынхидай нээмэл бэ... танилсаад, өөhэд хоорондоо ...эн хэлсэжэ, энэ үүсхэлыень ...үhэн hайшаан дэмжээбди.

...ай колхоз hаяшаг МТС-hээ 8 ...тор, таряа хуряаха 4 комбайн, бусад олон машина, зэр зэм... худалдажа абаад, тэдэнээ кол... асараад байнхай.

...бүхы машина, техникээ ме...затор бүхэндэ даалгажа үгөөд, ...й тракторна бригада эмхид... Тиигэжэ трактор, машинаяа ...н жэл соо hаадгүйгөөр, бүтээ...тэйгээр хүдэлгэхын, хэhэн хү...ээ эрхим шанартайгаар ...хын, ороохо таряанай үндэр ... абахын тулада манай кол... механизаторнууд иимэ уялга ... гэбэл:

...низатор бүхэн өөр өөрынгөө ... байhан машина, техникэдэ ...өөр хандажа, хаhа сагтань ...о заhабари, техническэ харуу... хэжэ, бүхэли жэл соо нэгэ... hаадгүйгөөр хүдэлгэхэ, трак...т, комбайнер бүхэн үдэр, ха... бүриингөө даабарие заабол ...о дээшэ дүүргэхэ уялгатай. ...маршье хүдэлмэри машинаар ...э, тэрээнээ эрхим шанартай... бүтээхэ зэргэтэй. Гадна, ма... техникээ гамтайгаар абажа ... трактор, машина бүхэндэ ...н запасной частиие 15 про...р багаар гаргашалха. Шэнгэн түлишэ, түрхихэ тоhо гэхэ мэтые 10 процент алмахабди.

Хабарайнгаа тарилгые агротехническэ, эгээл зохид богони болзор соо, hайн шанартайгаар үнгэргэхэ. Тиихэдэ пар хахалалгые, ороохо таряанай ургасын хойноhоо харууhалгые hайнаар эмхидхэхэбди. 100 гектар тарилгын гектар бүриhөө 15 центнер таряанай ургаса хуряагаад, үлэгшэ бүхы таряалангайга бүриhөө дунда зэргээр 9 центнер ургаса гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряажа абаха зорилго табигдаа.

hаяар, хабарай тарилгын эхилтэр, трактор, машина хадагалха сарай барихын тулада 20 механизатор, хэдэн тракторaap модо, шулуу бэлдэжэ, шэрэжэ байна. Заримамнай колхозойнгоо таряалан, сабшалан дээрэ наг шэбхэ гаргана. Гансахан өөhэдынгөө хүсөөр 4 мянган тонно аргал, шэбхэ шэрэхэ уялга абанхайбди. Мүн байгша ондо ниитын малда тэжээл элбэг ехээр бэлдхэхын тулада механизатор бүхэн үбhэ ногооной үндэр ургаса ургуулжа, гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряажа абахын түлөө тэмсэхэ.

Манай нютагаархин колхоздоо хүдэлхөөр ерэhэн механизаторнуудые халуун анхаралаар хүлеэн абаа. Ажаhуудалай бүхы эрилтэнүүдээр бидэниие хүсэд хангана. Энэ жэлhээ эхилжэ колхоздоо шэнэ электростанци, автомашина, тракторай байха hайн гараж барихабди. Токарна, үрэмдэхэ станогтой, зайн галаар гагнуур хэхэ түхеэрэлгэтэй мастерской бариха юм.

Ажал хүдэлмэреэ зүбөөр эмхидхэжэ, нэгэн хүн шэнгеэр, эбтэй эетэйгээр ажаллажа, hанаhан хэрэгээ дүүргэхэбди.

Б. Мансуров, тракторна бригадын бригадир,
Х. Цыренов, З. Цыбикдоржиев, трактористнууд, **Д. Найданов,** комбайнер.

...ССР-эй табадахи зарлалай Верховно Соведэй нэгэдэхи сессиин шиидхэбэри... Шулуутайн леспромхозой модошод угаа ехэ баяртайгаар угтаба.
...ЗУРАГ ДЭЭРЭ: электрохюрөөгэй моторист С. Мясников өөрынгөө нүхэр Ф. Ку...ода СССР-эй Верховно Соведэй сессиин баталан абаhан шиидхэбэринүүд ту...ээржэ байна.
Ф. Сорокиной фото.

☆

Зэдынхид эртын борнойлго хэнэ

Эдэ үдэрнүүдтэ Зэдэ, Борьёогой зэрэлгээтэмэ тала, гүбөөнүүдээр нэмжыhэн үргэн ехэ таряалангай пар дээгүүр хүсэтэ тракторнуудай тооhо татуулан ябахань харагдадаг болобо. Энэ Зэдын аймагай колхозууд байгша ондо трактор, машинануудые МТС-hээ худалдажа абаад, хабарайнгаа тарилгые түрүүшынхеэ өөhэдынгөө хүсөөр үнгэргэхын тулада, хада гүбэйн наруули газарай пар дээрээ эртын борнойлго хэнэ гээшэ.

Аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозойхид энэ жэлдэ тарилга хэхэ 1100 гектар сэбэр партай, тэндээ мартын 31-hээ хойшо эртын борнойлго хэжэ эхилээ. Колхозой трактористнууд Ц. Цыденов, П. Иванов гэгшэд 120 гектар газар борнойлоод байна. Тиихэдэ «Эрдэм», «Коммунизм», «Октябрь» колхозууд эртын борнойлго хэжэ эхилэнхэй.

— Колхозно байгуулалтые улам саашадань хүгжөөхэ, МТС-үүдые хубилгаха тухай Хуули СССР-эй Верховно Соведэй сесси дээрэ баталагдаа гэжэ дуулаад зориг дээрээ зориг нэмээжэ, ороохо таряанай үндэр ургасын түлөө улам эршэмтэйгээр ажаллахабди,— гэжэ эндэхи колхознигууд нэгэн hаналтайгаар мэдүүлнэ.

Н. Цыбенов.

Хүн түрэлтэнэй зол жаргалай түлөө

Манай ороной дээдын зургаан — СССР-эй Верховно Совет хадаа хүн түрэлтэнэй хуби заяанда, зол жаргалда угаа ехэ удхашанартай документ—атомна, водородно буу зэбсэгэй туршалгые Советскэ Союзай зүгhөө болюулха тухай тогтоол, энэ асуудалаар США-гэй конгресстэ, Великобританиин болон бусад гүрэнүүдэй парламентнуудта хандаhан Хандалга баталан абаа.

Ядерна зэбсэгүүдэй туршалгые болюулха гэhэн эрилтэ дэлхэйн бүмбэрсэгэй хүн зоной олонхинь мүнөө үедэ табижа байна ха юм. Хүн зониие хюдаха, улам шэнэ шэнэ буу зэбсэгүүдэй бүтээгдэжэ, радиоактивна бодосуудай агаарташье, газар дээрэшье улам ехээр сугларжа байhан аюултай үедэ манай hунгамалнуудай абаhан түүхэтэ шиидхэбэринүүдые Улан-Удын харгы барилгын конторын хүдэлмэришэд тон ехэ баяртайгаар угтаба.

— Бидэнэй hанажа, эрмэлзэжэ ябаhан арюун hайхан бодол эдэ документнүүдтэ элитээр харагдана гэжэ нэгэн дуугаар мэдүүлнэбди.

Эб найрамдалай хэрэгые бэхижүүлхын тула харгы баригшад хүсэ шадалаа гамнангүй хүдэлхэ байна.

Т. Хамаганов, профсоюзай месткомой түрүүлэгшэ.

Республикын МТС-үүдэй харьяата колхозуудта, мүн совхозуудта үрэhэ хаалга тухай

1958 оной апрелиин 1-нэй мэдээн

МТС-үүд	Үрэhэнэй таряанай сэбэрлэгдэhэниинь (процентээр)	Харгаабхын үрэhэнэй хаагдаhаниинь (проц.)
Баргажанай	67,9	56,1
Хүнтэйн	95,2	75,1
Бичурын	100,0	55,9
Бага-Куналейн	80,7	59,5
Охин-Булагай	87,0	68,5
Цагаан-Усанай	79,1	33,1
Үшөөтэйн	100,0	36,7
Эгэтын	55,7	20,2
Нарhатын	49,2	14,8
Курбын	85,2	38,7
Шэнэ-Бэрээнэй	74,5	48,6
Кабанскын	100,0	67,3
Тимлюйскэ	96,0	51,1
Е-Кударын	78,7	80,6
Хамнигадайн	83,1	89,6
Погранична	96,9	78,5
Гашейн	95,3	57,3
Хонхолойн	86,7	53,7
Суулгын	77,8	44,2
Сэлэнгын	100,0	62,2
Сүхын	86,3	50,8
Тарбагатайн	89,2	62,5
Жэрэмэй	92,7	62,9
Е-Куналейн	100,0	56,0
Түнхэнэй	90,8	80,3
Хэрэнэй	81,9	75,3
Хориин	81,8	44,1
Хэжэнгын	100,0	47,8
Чесанын	45,9	18,8
Закаменай	43,7	50,7
Ториин	81,1	32,0
Бургалтайн	78,8	61,2
Иволгын	86,1	65,3
Саянтын	60,0	45,5
Итанцын	93,0	73,9
СОВХОЗУУД:		
Борьёогой	36,8	40,6
Бичурын	100,0	37,3
Яруунын	44,4	70,0
Кяхтын	100,0	76,0
Сэлэнгын	100,0	37,3
Хориин	100,0	28,5
«Эрдэм»	69,3	13,3

Николай Мамайн үүсхэлээр

Дулаан сагта Улан-Удэhээ Наушки орохо замда Галуута Нуурай баруун эрьеэр урагшаа дүүлиhэн поездын вагонуудай үүдэндэ зогсожо байхада урматай зохид. Поездын хүдэр «сээжэндэ» хаха зүhүүлhэн агаараар hайса амилан, нуурай миралзан долгилхые харан харан зогсохош. Тэндэш онгосодо hуушаhан загаhашад гү, али инаг дуратай шахтёр хүбүүн басаган хоёр аалин намдуу долгиндо шэдэлүүлэн ябахал.

Эгээл эндэ нуурай эрье зубшаhан түмэр харгые заhабарилжа байдаг Ванчик Будажапович Ганжуровай (1-дэхи зураг дээрэ түрүү зэргэдэ) хүтэлбэрилдэг бригада олоной дунда магтуулжа байдаг юм.

— Энэ участогай түмэр харгы ходол hайнаар заhабарилагдаhан, шпалануудтаа бүхөөр хоноогоотой байдаг,—гэжэ энэ замаар саг үргэлжэ хүндэ ашаатай поезднуудые жолоододог машинистнууд бригадын гэшүүдые магтан хөөрэлдэдэг. Хөөрэлдэхэншье зүйтэй. Нүхэр Ганжуровай бригада эмхитэй hайнаар, бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллажа, даабаряа дунда зэргээр 140 процент дүүргэдэг юм.

— Ямар аргаар иимэ амжалта туйланат?—гэжэ Ванчик Будажаповичhаа асуухада:

—Мамайн үүсхэлээр ажалланабди,—гэжэ хэдэхэн үгөөр харюусажархидаг юм. Үнэхөөрөөшье бригадын гэшүүн бүхэн хоёр үдэрэй даабарие нэгэ үдэр соо эрхим шанартайгаар дүүргэжэ байдаг.

⁂

Галуута Нуурай станцида ахалагша кондуктор Анна Казарбина (хоёрдохи зурагта харуулагдана) түмэрзамшадай дунда хүндэтэй болонхой. Энэ басаган оройдоол 8 hара соо шэнэ ажалда хүдэлхэдөө hүбэлгэн бэрхэ, ажалдаа оролдосотой байhанаа харуулжа шадаа.

Главна кондуктор Михаил Герасимович Шевцов Аннын оролдосотой ажалыень онсолон тэмдэглэдэг.

И. Воробьев.

Уялгаяа дүүргэхын түлөө

Мухаршэбэрэй аймагай «Ошон» колхозой Хаягагай фермын хонишон Лундып Доржиевай отарынхид энэ жэлдэ 100 эхэ хонин бүриhөө 170 хурьга абахабди гэhэн юм. Тэндэ мүнөө 370-аад хурьган абтанхай.

Эхэ хонидоо саг соонь отондо оруулхын тула хурьгалhан хонидтоо үбhэ, hолоомо, зелёнко hайса эдюулнэ. Үдэртөө 2 дахин бүлеэн уhаар уhална.

Ч. Дабажалсанов.

Республикын колхоз, совхозуудта таряалан, сабшалан дээрэ наг шэбхэ гаргалга тухай

1958 оной апрелиин 1-нэй мэдээн

Аймагууд	Наг шэбхэ гаргалга (проц.): Таряалан дээрэ	Наг шэбхэ гаргалга (проц.): Нуга сабшалан дээрэ	Үнэhэ суглуулга (процентээр)	Шубуунай аргал суглуулга (процентээр)
Баргажанай	15,2	8,9	—	—
Б-Кударын	39,5	—	5,7	13,8
Бичурын	40,7	32,7	53,2	195,3
Зэдын	19,4	6,9	20,5	15,8
Яруунын	5,7	13,0	7,3	29,5
Заиграйн	21,7	11,9	10,3	125,7
Закаменай	8,0	24,4	10,5	6,2
Иволгын	17,3	12,3	8,6	99,2
Кабанскын	15,9	—	41,1	59,5
Хэжэнгын	3,5	14,4	20,6	52,9
Кударын	31,0	20,9	44,3	92,1
Курумканай	7,5	25,9	7,0	16,6
Кяхтын	10,3	1,7	8,8	60,0
Мухаршэбэрэй	45,6	41,1	55,3	144,7

Аймагууд	Наг шэбхэ гаргалга (проц.): Таряалан дээрэ	Наг шэбхэ гаргалга (проц.): Нуга сабшалан дээрэ	Үнэhэ суглуулга (процентээр)	Шубуунай аргал суглуулга (процентээр)
Прибайкальска	23,5	39,0	11,5	33,5
Сэлэнгын	16,9	32,1	23,4	91,2
Тарбагатайн	31,9	25,7	37,8	78,6
Ториин	16,5	23,7	7,2	47,3
Түнхэнэй	26,4	30,5	62,7	126,5
Хориин	5,9	14,0	8,7	36,0
СОВХОЗУУД:				
Борьёогой	10,1	8,3	20	3,3
Бичурын	8,0	87,5	27,0	78,3
Яруунын	13,3	—	10,2	126,0
Кяхтын	10,7	12,5	50,0	13,3
Сэлэнгын	5,8	15,4	29,0	64,0
Хориин	19,5	—	—	—
«Эрдэм»	4,5	—	—	—

Бидэшье гээгдэхэгүйбди

...ай тракторна бригадынхид ...н аймагай Үшөөтэйн МТС-эй ...эта Чапаевай нэрэмжэтэ кол... хэдэн жэлдэ хүдэлхэ зуураа, ... хүдэлмэреэ зүбөөр эмхидхэ... машина, техникэ ашаг ехэтэй... хэрэглэхэ талаар энэ колхо...той тон нягтаар харилсан ...дадаг байгаа. Тиигэжэ илан... hүүлэй жэлнүүдтэ муу бэшэ ...н туйлаабди. Жэшээлхэдэ, ...й бригадынхид нёдондо жэлдэ ...тор бүхэнөөр 600 гектар газар ...рилхэ түсэбтэй аад, трактор ...нэ 670 гектар зөөлэн хахалал...гдээ. Мүн сагай уларилай ... байбашье, таряалангай бүхы ...ай гектар бүриhөө дунда зэр... 11 центнер ороохо таряанай ...а хуряагаа hэмди. Гадна, би... Гансахан өөhэдынгөө бригадын ...на, техникэ болон механиза...нуудай хүсөөр 60-аад метр ута... 10 метр үргэнтэй ехэ склад ...гаар барижа колхоздо ...бди. Тиихэдэ колхоздоо 100-... үнеэнэй байха типо... шэнэ байра барихада, тэ...нь бүхы модо, шулуун гэхэ ...ые баhал бригадынхиднай зөөжэ ... байна. Механизаторнуу... хүсөөр колхозой гахайн фер...а байрада дүүжэн харгы оруу...аа hэн.

...hээ манай бригадын механизаторнууд болон Чапаевай нэ...мжэтэ колхозой бүхы гэшүүд ...ийн ЦК-гэй Пленумэй тогтоолые айхабтар ехээр hайшаан угтажа, тон халуунаар дэмжээ. Мүнөө эндэхид манай бригадын хэрэглэжэ байhан 5 трактор болон бүхы хэрэгтэй машина, зэмсэг бултыень худалдажа абаад байна. Тэрэ тоодо «ДТ-54» маркын 3, «Беларусь» маркын 2 трактор оролсоно. Эдэ бүхы трактор, машина колхозой комплексно бригадада үгтөө. Намайе комплексно бригадын бригадирай орлогшоор томилоо. Гадна, бригадымнай бүхы механизаторнууд колхоздоо ошожо хүдэлхөөр шиидээ.

Саашадаа трактор, машинын колхозой өөhэдынь, мүн механизаторнуудай артелиингээ гэшүүд болоод байхада, машина, техникэ ашаг үрэ ехэтэйгээр хэрэглэгдэхэ, ажал хүдэлмэримнайшье hураггүй бүтэсэтэй болохо гэжэ бригадын механизатор бүхэн hайса мэдэрнэ. Мэнэ hаяхан манай бригадын механизаторнууд СССР-эй Верховно Соведэй депутат нүхэр Д. Х. Тахановай тракторна бригадын механизаторнуудай Түнхэнэйнгөө аймагай «Путь Ленина» колхоздо ошожо ороод, донецкэ суута шахтёр Николай Мамайн үүсхэлые дэмжэжэ, республикын механизаторнуудта хандаhан бэшэгтэй танилсажа, тэдэнэй үүсхэлые дэмжэхэ гэжэ шиидээ.

Нёдондонойнгоо хоёр хахалагдаhан сэбэр 430 гектар пар дээрэ байгша ондо хабарай тарилга хэхэбди. Ойрын үдэрнүүдhээ эхилжэ тэндээ эртын борнойлго үнгэргэхэбди. Манай бригадынхид хабарайнгаа тарилгые 10—12 хүдэлмэриин үдэрэй хугасаа соо эрхим шанартайгаар дүүргэхэ уялга абаа. **Тиихэдэ механизатор бүхэн тарилга, хуряалгын үедэ ямаршье ажал хэхэдээ үдэрэйнгөө, халаан бүриингөө даабарие заабол үлүүлэн дүүргэдэг байха.** Хүн бүхэн хэhэн хүдэлмэриингөө ажалай гаргаша али болохоор химдаруулхын түлөө тэмсэхэ юм. Ороохо таряанай ургасын хойноhоо харууhалга hайнаар эмхидхэхэбди. Тиигэжэ байгша ондо **таряалангай бүхы газарай гектар бүриhөө 13 центнерhээ доошо бэшэ ороохо таряанай ургаса абтахаар хараалагданхай.** Тэрэшэлэн колхозойнгоо хараалhан түсэбэй ёhоор, мал ажалай болон бусад байрануудые бариха модо бэлдэхэ, зөөхэ, ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые оньhожоруулха талаар нилээд ехэ хүдэлмэри бригадымнай хүсөөр хэгдэхэ байна.

Эдэ бүхы уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэхэ арга боломжо манда гүйсэд бии.

Энэ үдэрнүүдтэ механизатор бүхэн трактор, машинануудаа тушаажа абаад, тэдэнээ үшөө дахин наринаар шалгажа, дутуу дундануудыень усадхана.

Ф. Каримов, комплексно бригадын бригадирай туhалагша.

hАНААГАА АМАРhАНАЙ ХОЙШОЛОНГУУД

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд март hарын эхеэр дулаан үдэрнүүдэй боложо, саhанай гэнтэ хайлахада, «одоошье үбэлнай үнгэржэ, адуу малнай ондо оробо» гэжэ hанаагаа амарhандаа ехэ алдуу гаргаа. Юуб гэхэдэ, дахин хүйтэржэ, hалхи шуурганай болоходо, колхозой олонхи гүүртэ, отара «хамар хадхаха» үбhэгүй байжа, ехэ бэрхэшээлдэ оробо. Мүнөө олон толгой хонин, эбэртэ бодо мал ехээр туража, гарзалжа захалба. Мартын 25-най мэдээгээр тус колхоздо 21 толгой бодо мал, тэрэ тоодо 10 тугал, 104 толгой хонин (21-нь хурьган), 19 гахай гарзалhан байна.

«Дулаан боложо, саhан хайлаба» гээд колхозой түрүүлэгшын орлогшо Ц. Доржиев ОТФ-е даагша Ц. Гатапов хоёр Улюкчикан гэжэ газарта яагаашьегүй үбэлжэжэ байhан 600 толгой түлгэнүүдые мартын арбаадаар ондоо газарта нүүлгэжэ абаашаhан байна. Теэд тэндэнь үүдэ үрхэгүй, хүрэhэн оёортой хүйтэн хотонhоо бэшэ юумэн үгы байжа, түлгэнүүдынь «хүхэ үбhэ хүндэлэн зуутаагүй», хагданда бэлшээд, hүниндөө дэбисхэргүй, хүрэhэн газар дээрэ хэбтэхэлээрээ түргэн муудажа мүнөө олоороо гарзада орожо захалба.

Энээн тухайда тус отарые даагша Самбу Раднаев иигэжэ хэлэнэ: «Бидэниие эндэ нүүлгэжэ асарhаар колхозоймнай «ноёд» мартажархёо ха. Ажалдаа хэрэглэхэ зэр зэмсэг, үбhэ тэжээл асаржа үгэхэбди гэжэ найдуулhанhаань хойшо арбаад хоног үнгэрбэ. Ядахадаа соолго соолохо салирай үгы байhан дээрэhээ хонидоо зургаан хоног соо уhалаагүй байбабди. Шарга, тэргын үгы дээрэhээ хониднай дэбисхэргүй, хүйтэн газар дээрэ хэбтэжэ байна».

Тэрэшэлэн Д. Очировай даажа байhан МТФ-дэ, Б. Линхоевой хүтэлбэрилдэг комплексно бригадада эбэртэ бодо малынь тэжээлгүйдэжэ ехээр туража, ашаг шэмээ гээжэ байна. Мүн малай гарзалха ушар олон болоо. Нүхэр Линхоевой бригадын олонхи hаалиин гүүртэнүүдтэ үбhэ тэжээл ехэ дутамаг. Эндэ hаамхай үнеэдынь бэлшээридэ ябажа, хүсэ шадалаа гээнэ. Жэшээнь, Ягнайн hаалиин гүүртын үнеэд үдэртөө орой 2—3 килограмм буйлуулагдаhан хагда эдеэд, бэлшээридэ гаража байна.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз ниитынгээ адуу малые тэжээлээр миил 25 процент хангаhан байгаа. Тиихэдэ, өөрын гэхэ ороохо таряанай тэжээл үгы. Тус колхозой правлени, партийна организаци эртээнhээ нэмэри тэжээл бэлдэхэ арга боломжоёо хэрэглэхэ тухайда анхаралаа хандуулаагүй байжа, мүнөө гүрэнhөө абтаhан тэжээлтэйгээ холижо малаа эдеэлүүлхэ гэхэдээ хагда, хулаhагүй байшоо. Үбэл, үшөө саhанай зузаан байхада, хагда, хулhа бэлдэхэ хүдэлмэри яhала ябуулагдажа байhан аад, дулаархатай хамта зогсоогдошоhон байба.

Тус колхоздо малай үбэлжэлгын муугаар үнгэргэгдэжэ байhан тухайда партиин Баргажанай айкомой бюро дээрэ, аймгүйсэдкомой заседани дээрэ нэгэтэ бэшэ хэлсэгдэжэ, колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Е. Устинов, партийна организациин секретарь нүхэр Н. Раднаевта шанга эрилтэ хэгдэhэн байна. Гэбэшье, тэдэнэр бүхы хүсэеэ элсүүлжэ, нэмэри тэжээл бэлдэхын тулада шанга хэмжээ абаагүй. Харин урданайхяараал гүрэн ороохо таряагаар туhална бээз, hургуулиин hурагшад, хүдөөгэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд воскресник хэжэ, хагда хулаhымнай бэлдэнэ бээз гэжэ найдаад, hанаа амархан hуужа байгаа. Тиигэжэ байhаар малайнгаа үбэлжэлгэдэ иимэ бэрхэшээлтэй байдал тохёолдуулаа.

Мүнөө сомоной Соведэй үүсхэлээр хүдөөгэй албахаагшад, hургуулиин hурагшад хагда, хулhа сабшахаяа гараа. Теэд, тус колхозой хүтэлбэрилэгшэд энэ шухала хэрэгтэ гэшүүдээ бултыень хабаадуулаагүй байhаар. Ингэхэдээ Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд юу бодожо hууна гээшэб?

Рейдовэ шалгалтада хабаадагшад:
С. М. Цыренов, Уланай сомоной Соведэй түрүүлэгшэ,
Ц. Б. Цыдыпов, хүдөөгэй бэшэгшэ,
О. Раднаев, манай корреспондент.

Улан-Удын таксо-моторно станци дээрэ. Мэнэ һаяхан эндэ «Волга» маркын гурбан хүнгэн машина абтаа.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Волга» маркын такси Кяхта город ошохо гэжэ байна.
Б. Цыремпиловэй фото.

А. М. Горькитой уулзаһан тухай хөөрөөн

А. М. Горькиин нэрэмжэтэ республиканска библиотекэ ородой агуухэ уран зохёолшо Алексей Максимович Горькиин түрэһөөр 90 жэлэй ойн хүндэлэлдэ зорюулан, литературна вечер һаяхан үнгэргэбэ. Улан-Удын багшын институдай доцент В. А. Абрамов уран зохёолшын творческо ажал-ябуулга тухай удха түгэлдэр элидхэл хээ.

Элидхэлэй удаа «Шантагар хамартанай база» гэжэ номой 15 авторнуудай нэгэн Баир Шаракшанэ агуухэ уран зохёолшотой уулзаһан тухайгаа һонирхолтойгоор хөөрэжэ үгөө.

— Манай зохёоһон ном тухай Алексей Максимович Горький һанамжаа бэшээ һэн. Тэд тэрэ ном зохёогшо 15 эдиршүүл барандаа Москва ошожо ерэхээр шагнагдаһан байгаабди. Москвада бидэ А. М. Горькитой уулзаад, дахадань уряалаар ошоо һэмди. Мүн бидэ Советскэ уран зохёолшодой түрүүшын бүхэсоюзна съездэдэ хабаадалсахаар уригдаһан байгаабди. Манай зүгһөө Алла Каншина съездэдэ хабаадагшадые амаршалаа һэн,—гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Тус номые зохёогшод Москва хото ошожо ерэһэний удаа «Горькидо айлшаар» гэһэн ном зохёоһон юм.

Сугларагшад һонирхолтой вечер үнгэргэһэнэйнь түлөө библиотекын хүдэлмэришэдтэ баяр хүргөө.

Г. Петров.

Шэнэ гуримаар наймаа хэнэ

Зэдын аймпотребсоюзай Цагаан-Усанай сельпо (түрүүлэгшэнь нүхэр Маковский) эд бараа наймаалха 1957 оноймного түсэбые 112,5 процент дүүргээ.

Энэ сельпо үнгэрэгшэ жэлэй III, IV кварталнуудай хүдэлмэриин дүнгөөр республика дотороо түрүү һуури эзэлжэ, Бурмонкоопсоюзай правлениин дамжуулгын Улаан тугта, 1500 түхэригэй Бүхэсоюзна мүнгэн шанда хүртэһэн байгаа.

Мүнөө энэ сельпо худалдаанайнгаа гуримые бүри нарижуулхын зорилгоор Ёнхортохи гол магазинаа 2 наймаалагшатай болгожо, үглөөнэй 9 часһаа үдэшын 9 час хүрэтэр, забһарлалгагүйгөөр ажаллуулха гуримда оруулба. Энэ гурим хадаа худалдаанай талаар түсэбэй дүүргэлтые хангахаһаа гадна, арад зониие эд бараагаар таһалгарагүйгөөр хангаха арга олгохо байна.

Тэрэшэлэн сельпогой магазинуудаар ябажа, бэлэдхэгдэһэн зүйлнүүдые таһалгарягүй зөөжэ байха тусхай машина эмхидхэгдэхэ. Мүн тосхонуудай айлнуудаар ябажа, ябган наймаа хэхэ, үндэгэ болон бусад продуктнуудые суглуулха хүнүүд бии болгогдохонь. Энээнэй урда тээ бэлэдхэгдэһэн продуктнууд сельпогой магазинуудһаа саг соогоо абаашагдангүй, нэгэ газартаа удаан хэбтүүлэгдэдэг байһан юм. Мүнөө бэлэдхэгдэһэн зүйлнүүдынь саг соогоо тушаагдадаг болохо байна.

Манай корр.

Тобшо мэдээсэлнүүд

☆ «Курумканай колхозник» гэжэ газетын редакци «Сатирын хуудаһан» гэжэ олон тиражтай газетэ хэблэдэг болобо. Энэ газетэ һарадаа 2 удаа гаргагдаха юм.

Г. Бадмаев.

☆ Түрүү һаалишад Н. Санжиева, Л. Нимаева, В. Аюшеева гэгшэдэй өөһэдынгөө дүй дүршэл тухай хөөрэхэдэ, Яхадай АССР-һээ, Читын областьһоо ерэһэн айлшад ехэ һонирхон шагнаба. Холоһоо ерэһэн айлшад Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой түрүү һаалишадтай танилсаһанай удаа, мал ажалай фермэнүүдээр ябажа, ажал хүдэлмэритэйнь танилсаа.

Б. Надмитов.

☆ Яруунын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд, Эгэтын МТС-эй хүдэлмэришэд воскресник эмхидхэжэ, барилгын модо ойдо ехээр бэлдээ.

Ц. Цыдыпов.

АГЫН ҺОНИН

КОЛХОЗУУД ТЕХНИКЭ АБАНА

Округой колхозууд хабарай полевой хүдэлмэрие эмхитэй һайнаар үнгэргэхын тула өөһэдынгөө мэдэлдэ абаһан техникэ хэрэглэхээр оролдоно.

Могойтын, Агын аймагуудай колхозууд бултадаа трактор, машина абаба. Дулдаргын аймагай 9 колхозой 7-нь өөрын техникэ абаад байна. МТС-эй механизаторнууд бүгэдөөрэн колхозой гэшүүд болоод, түбхинэжэ эхилбэ. Колхоз тэдэнэйдэ шэнэ гэр, үнеэ, буруудые үгөө.

10 МЯНГАН ХУРЬГА АБАБА

Агын аймагай колхозууд энэ жэлдэ хонидоо эртэ түрүүлжэ, 19 мянгаад хурьга абаха юм. Бүхы колхоздо хонид түрэжэ байна. Мүнөө 10 мянган хурьган абтаа.

Ждановай, Карл Марксын, Хойто-Агын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозууд тул һайнаар абана. Цогто-Хангилай сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой дүрбэн отарада түрэһэн 1589 эхэ хониһоо 1624 хурьгад абажа, хоролтогүйгөөр түлжүүлэгдэнэ. Хонишон коммунист Галдан Галсанов 340 хонидһоо 350 хурьга абаад байна.

ТҮСЭБӨӨ УРИДШАЛАН ДҮҮРГЭБЭ

Агын аймагай колхозууд малай ашаг шэмые дээшэлүүлжэ, гүрэндэ һү тушааха, худалдаха нэгэдэхи кварталай түсэбые болзорһоонь урид, мартын 20-до дүүргээ. Нёдондоной энэ үеынхидэ орходоо 51 тонно ехэ продукци гүрэндэ тушаагдаһан, худалдагдаһан байна.

Зарим колхозууд, жэшээнь, XIX партсъездын, Карл Марксын, Цогто-Хангилай сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозууд кварталайнгаа түсэбые 139—198 процент дүүргэв.

169 ШОНО АЛАБА

Алханын суута ангуушан Шираб Дылгыров энэ жэлдэ 6 шоно, 8 үнэгэ алаба. Нёдондо 20 шоно, 12 үнэгэ, 2 шэлүүһэ бариа һэн.

Ангуушан Ш. Дылгыров табан жэл соо 169 шоно, 504 үнэгэ болон бусад ангуудые бариһан байна. Мүнөө суута ангуушан Үрээгэй, Загдашын ой тайгада агнахаяа байна.

ТОБШООР ХЭЛЭХЭДЭ:

✪ Могойто нютагай 40 залуушуул парашюдаар һүрэлгэдэ һуража байна. Тэдэниие ДОСААФ-эй инструктор Н. Г. Губанова хүтэлбэрилнэ. Кружогто ябагшад парашюдаар һүрэхэ дүршэлдэ һураад, мүнөө хабар Чита город ошожо, шадабаряа харуулха юм.

✪ Ага һууринда «ЦБ-670» маркын телефоной шэнэ автомат станци ашаглалгада оруулагдаба. Мүнөө округой центрын ажалшадай эрилтые тус станци гүйсэд хангана.

Д. Жапхандаев.

ХИЛЫН СААНАҺАА

Советскэ Партийно-Правительственна делегаци Венгриин Гүрэнэй суглаанда байлсаа

БУДАПЕШТ, апрелиин 2. (ТАСС). Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь, СССР-эй Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев түрүүтэй Советскэ Союзай Партийно-Правительственна делегаци апрелиин 2-то Гүрэнэй суглаанда ошоо.

Гүрэнэй суглаанай байшангай үүдэндэ Советскэ Союзай Партийно-Правительственна делегациин гэшүүдые Гүрэнэй суглаанай түрүүлэгшэ Шандор Ронаи угтажа байгаа. Венгриин хүдэлмэришэнэй социалистическэ партиин Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь Янош Кадар, Венгриин Арадай Республикын президиумэй түрүүлэгшэ Иштван Доби, Хүдэлмэришэн-Таряашадай Революционно Правительствын түрүүлэгшэ д-р Ференц Мюнних, ВСРП-гэй ЦК-гэй политбюрогой гэшүүд, правительствын гэшүүд советскэ айлшадые Мункачин зал соо угтажа байгаа.

Советскэ Союзай Партийно-Правительственна делегаци гэшүүд Венгриин гүрэнэй ажал-ябуулагшадтай үни удаан, хани халуунаар хөөрэлдөө.

Румыниин Арадай Республикын правительственна делегаци Пекин ерэбэ

ПЕКИН, апрелиин 2. (ТАСС). РНР-эй Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ Киву Стойка түрүүтэй Румыниин Арадай Республикын правительственна делегаци апрелиин 2-ой үглөөгүүр Пекиндэ буугаа.

Артуро Фрондиси Аргентинын президент болоо

БУЭНОС-АЙРЕС, апрелиин 2. (ТАСС). Байгша оной февралиин 23-да һунгагдаһан Аргентинын национальна конгрессэй түрүүшын заседани апрелиин 2-то болоо. Сенадай болон депутадуудай палатын хамтын заседани дээрэ Артуро Фрондиси республикын президентээр, Алехандро Гомес вице-президентээр һунгагдаа гэжэ соносхогдобо.

Мүнөө сенадай, мүн депутадуудай палатын түрүүлэгшэнэр һунгагдаа.

«Атлас» ракетэ баһа табигдабагүй

НЬЮ-ЙОРК, апрелиин 2. (ТАСС). Апрелиин 1-дэ Америкэдэ «Атлас» гэжэ түби хоорондын ракетэ табиха гэһэн һэдэлгэ гаргагдаад, баһа буруу һүрөө гэжэ Юнайтед Пресс агентствын корреспондент мэдээсэнэ.

Ракетын двигателиин эбдэрһэн дээрэһээ ракетэ ниидээгүй гэжэ Америкын Агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй түлөөлэгшэ мэдүүлбэ.

Хитадай Арадай Республика. Шанхайн булад шудхадаг № 6 заводой ришэд һаяхан ехэ амжалта туйлаа. Энэ заводой 134 дахин удаа дараалаар бүлүүлагдаа. Республикын металлургическа нэгэшье предприяти иимэ ехэ туйлагаагүй юм.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хүдэлмэришэд үйлэдбэриин бригадануудай туйлаһан тухай мэдээсэл газетэдэ эльгээхээ бэшэжэ байна. ТАСС-эй фото.

СССР-эй Верховно Соведэй сесси тушаа хилын саанахид иигэжэ бэшэнэ

1958 оной мартын 31-дэ дүүрэһэн СССР-эй Верховно Соведэй сессидэ дэлхэйн бүхы оронуудай олонийтэ гол анхаралаа хандуулжа байна. Советскэ Союзай зүгһөө атомна, водородно буу зэбсэгэй туршалгые болюулха тухай асуудалаар СССР-эй Верховно Соведэй абаһан тогтоолые дэлхэйн олонийтэ илангаяа ехээр һонирхоно.

Албаниин, Болгариин, Чехословакиин, Румыниин, Швейцариин, Грециин, Австриин, араб гүрэнүүдэй, Уругвайн, Индонезиин, Польшын, Индиин, Хитадай, Японой, Англиин болон дэлхэйн бусад олон гүрэнэй газетэнүүд Советскэ Союзай зүгһөө атомна, водородно буу зэбсэгэй туршалга болюулагдаба гэһэн мэдээсэлые томо томо гаршаг доро толилжо, тэрэ үүсхэлые ехээр һайшааба.

Энэ шэнэ үүсхэлынь Советскэ Союзай эб найрамдал тогтоножоролхо талаар һүүлэй үедэ гаргаһан олон үүсхэлнүүдэй нэгэн мүн. Тэрэ уласхоорондын түгшүүрилтэ шанга байдалые һуларуулха зорилгоор хэгдээ. Тиихэдээ энэ үүсхэл Советскэ Союзай үнэхөөрөө энэ дэлхэй дээрэ энхэ тайбан байдал тогтоохо гэжэ эрмэлзэжэ байһыень харуулна гээд бүхы газетэнүүд онсолон тэмдэглэнэ.

Мартын 31-дэ СССР-эй Верховно Соведэй хоёр палатын хамтын заседани дээрэ СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр Андрей Громыко мэдүүлгэ хэжэ, атомна, водородно буу зэбсэг Советскэ Союзда туршагдахаяа болибо гэжэ мэдүүлээд, энэ жэшээ дагахыень Америкын Холбоото Штадуудые, Великобританиие уряалаа гэжэ «Жэньминьжибао» газетэ бэшэнэ. Советскэ правительствын энэ шиидхэбэринь атомна, водородно буу зэбсэгэй туршалгые хаа хаанагүй хэтэ мүнхэдөө болюулха хэрэгтэ нилээд ехэ туһа болохо юм.

Советскэ Союзай агууехэ үүсхэлые бүхы дэлхэйн арадууд хизаарлашагүй ехэ баясхалангаар угтаба.

Һүүлэй жэлнүүдтэ бүхы дэлхэйн үргэн арад зон ядерна буу зэбсэгэй туршалгые болюулха гэһэн эрилтэ улам шангаар табидаг болонхой. Энэ жэлэй январьда 44 ороной 9 мянга гаран элитэ ехэ эрдэмтэд Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида Хандалга эльгээжэ, ядерна буу зэбсэгэй туршалганууд мүнөө дэлхэй дээрэ ажаһуужа байһан, мүн ерээдүйн үетэнэй бэе махабадада айхабтар ехэ хоро хүргэнэ гэжэ онсолон тэмдэглэһэн байна. Эрдэмтэдэй энэ Хандалгань ядерна буу зэбсэгэй туршалгын дары түргөөр заатагүй болюулагдаха шухала болоод байһан тухай гэршэлээ.

Советскэ Союз ядерна буу зэбсэгэй туршалгые дары сагтаа болюулха гэһэн дурадхал нэгэнтэ бэшэ урдань оруулһан байна гээд «Жэньминьжибао» газетэ үргэлжэлүүлэн бэшэнэ. Советскэ Союзай оруулһан эдэ бүхы дурадхалнуудынь бэелүүлэгдэжэ боломоор гэжэ баруун оронуудайшье нүлөө ехэтэ олон политическэ ажал-ябуулагшад тэмдэглэ- һэн байгаа. Тэд, Америкын ... то Штадууд түрүүтэй баруун ... нууд Советскэ Союзай хүс... долгые дэмжэнэгүй. Тиигэжэ ... тагай Америкын Холбоото ... апрелиин 5-һаа эхилэн, ... океан дээрэ ядерна буу зэ... шажа эхилхэмнай гэжэ м... байна. Энэнь бүхы дэлхэй... дай бүгэдын хүсэл эрм... Америкын Холбоото Штаду... сагаархидай оройдоошье то... лэнгүй байһыень харуулна.

Америкын Холбоото Шта... нэгэн һаналтай Великоб... Франци хоёр ядерна буу ... туршалгые болюулха тухай ... лые шиидхэжэ мүн лэ ... руулна. Ядерна буу зэбсэг... гээр манай орон ехээр гэ... мэһээ ядерна буу зэбсэгэй ... гые болюулха мүнөө дээр... гүйбди гэжэ Великобрита... дүүлнэ. Тиихэдэ Франци яд... зэбсэгэй туршалга болохо гэжэ бүх... лаараа оролдожо байна. Францийн иимэ ябуулга хэ... хадань, ядерна буу зэбсэг ... гэнөөр бүтээгдэхэһээ бэшэ ... доо юумэн болохоб даа.

Ядерна буу зэбсэгэй тур... дары болюулха гэһэн бүхы ... дай арадуудай хүсэл эрмэ... мүнөө болотор дүүргэгдээгүй... һандань баруун оронууд, и... Америкын Холбоото Штаду... зэмэтэй гээшэ.

Гэхэтэй хамта, бүхы ор... хүсэл эрмэлзэлгые хараадаа ... Советскэ Союз ядерна буу ... туршалга гансаараа болюу... һэн шиидхэбэри абаба.

Советскэ Союз эб найрам... тоохо хэрэгтэ һаруул һайха... нээгээ. Советскэ Союзай ... хамшагта үүсхэлые батадха... лада, дэлхэйн бүхы арадууд... кын Холбоото Штадууд бол... лиие Советскэ Союзай жэшэ... хыень баадхажа, ядерна б... сэгэй туршалгые хэтэ мүнхэ... люулха ёһотой гэжэ «Жэ... жибао» газетэ түгэсхэнэ.

Советскэ Союзай зүгһөө ... водородно буу зэбсэгэй тур... болюулха тухай СССР-эй В... Соведэй Тогтоолые Японой ... халуунаар һайшааба.

Советскэ Союзай энэ һайх... хэл гаргаһандань амаршал... телеграмманууд Японд... СССР-эй посольстводо орон...

Мүн Токиодо байдаг А... посольствын байшангай ур... апрелиин 1-дэ ниислэлэй за... лай демонстраци болоо. СШ... сагтаа СССР-эй жэшээе ... ядерна бүхы туршалгануу... тоодо Номгон океан дээрэ а... 5-һаа хэгдэхээ байһан тур... болюулба гэжэ мэдүүлэг гэһэ... тэ демонстрацида хабаадаг... бяа. Демонстрантнууд Япон... даг США-гэй элшэн сайд Ма... та өөрынгөө эрилтэ барюул... лада Америкын посольствын... шан руу орохоёо һанаа. Г... полици ерэжэ, энээндэнь ... хээ.

ХРОНИКО

Нүхэр Козлов Фрол Романовичын СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ хүдэлхэ болоһонтойнь дашарамдуулан, РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиум тэрэниие РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын уялгаһаа сүлөөлөө.

* * *

Нүхэр А. Ф. Засядько гэгшын СССР-эй Министрнүүдэй С... хүдэлхэ болоһонтойнь дашар... лан, СССР-эй Министрнүүдэ... тэрэниие Госпланай түрүү... орлогшын уялгаһаа сүлөөлөө.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУД...

ЗОЛТОЙ ҮХИБҮҮД

Улан-Удэ городой Первомайска үйлсын 7-дохи гэртэ Фроловтанай бүлэ ажаһуудаг. Гэртэнь ороходо аятай зохидхон: юумэн бухэниинь һууридаа табяатай, сэбэр, дулаахан.

Таһалгын тэг дунда табяатай түхэреэн столой саана гэрэй эзэн эхэнэр Евдокия Дмитриевна һуужа байба. Пединститудай 4-дэхи курсада һуража байдаг Вера басаганиинь эхэдээ юушьеб хөөрэнэ. Арбадахи класс дүүргэхээ байһан Юрий, Люда, Гита, Володя булта столой саана суглараад, нэгэдэхи класста һурадаг Слава гэжэ эгээл отхон дүүгэйнгээ тоо бодохыень хаража байбад...

Эдэнэр юрын советскэ нэгэ бүлын гэшүүд болоно. Евдокия Дмитриевна эгээл отхон хүбүүнһээ бэшыень, хамта табан үхибүүдые багаһаань хойшо үргэжэ, энэ болгоһон байна.

— Һамгамни табан бага үхибүүдые орхёод, наһа барашаһан юм. Эдэ багашуултай үлөөд байхадаа ехэхэн бэрхэшээлдэ ороо бэлэйб,— гэжэ Михаил Алексеевич хөөрэнэ. «Ямар эхэнэр иимэ олон үхибүүдтэй намда ерэхэб даа» гэжэ һанагша һэм. Теэд золтой, хүби заяатай хүнүүд байшообди. Евдокия Дмитриевнатай гэр бүлэ боложо, үхибүүдни түрэһэн эхэһээ дутуугүйгөөр хүмүүжүүлэгдэжэ байна. Мүнөө зургаадахи хүбүүмнай һургуулида ороо...

Евдокия Дмитриевнагай шарайда баярай тэмдэг үзэгдэнэ. Тиигэншьегүй лахаб, эдэ олониие бултыень хүл дээрэнь гаргаад байхадаа...

— Эдэнэртэй хүби заяагаа холбохоһоо урид олон табые бодоо һэм,— гэжэ Евдокия Дмитриевна хөөрэнэ. —Советскэ хүнүүд ядаһан тулиһан нэгэндээ туһа хүргэдэг заншалтай ха юм даа. Эжыһээ багахануудаар үлэһэн эдэндэ ёһотой эхэнь болохо гээшэ бэрхэтэйшэг байгаа һэн. Энэ бэрхэшээлые дабаха хэрэгтэ Михаил Алексеевич өөрөө ехэ туһалаа.

— Үхибүүдэйнгээ хажууда ходо «Мама» гэжэ намайе нэрлэдэг һэн. Теэд өөрөөшье ёһотой эхын энэрхэг сэдьхэлээр үхибүүдээ энхэржэ, сэдатарнь эдеэлүүлхэ, хубсаһа хунарыень угаахые оролдогшо һэм,— гэжэ тэрэ саашань хөөрэнэ.

Ингэжэ Евдокия Дмитриевна эдэ үхибүүдэй дурыень бэе тээшээ татажа, ёһотой эхын дура сэдьхэлээр тэдэниис хүреэлжэ шадаа. Түрэһэн эхэһээ гээгдэһэн үхибүүдэй этигэл найдабарида орохо гээшэ бэлэхэн хэрэг бэшэ, энэ ушарта түрэлхид өөһэдөө ехэ оролдолго гаргаха хэрэгтэй. Евдокия Дмитриевна Михаил Алексеевич хоёр үхибүүн бүхэнэйнгөө абари зангые хараадаа абажа, зүбөөр хүмүүжүүлхын тулада үсэд шангаар оролдоо.

Нэгэтэ Евдокия Дмитриевна үбшэлөөд больницада ороһон юм. «Үхибүүдни намдаа ехэ һанаагаа зобоо һэн. Үдэр бүхэндэ эдихэ юумэ асардаг, хэлэһэн, захиһан юумысмни гэртээ хүү дүүргэдэг байгаа...» гэжэ гэрэй эзэн эхэнэр хөөрэнэ.

— Эдэнэйнгээ бага байхада хэды һүни унтангүй хоногшо һэмбиб,— гэжэ Евдокия Дмитриевна хөөрөөгөө үргэлжэлүүлнэ. Мүнөө ядахаа болёоб, булта ехэнүүд болошо, хүл дээрээ гараа. Верамнай институт дүүргэхээ байна. Юрамнай ёһотой ехэ хүн болошо, эсэгэдээ туһалдаг болоо. Үнгэрэгшэ зунай каникулай үедэ барилга дээрэ хүдэлмэрилжэ, 1900 түхэриг мүнгэ асараа һэн. Энэ жэлдэ 10-дахи класс дүүргээд, үйлэдбэри дээрэ хүдэлмэрилдэг болохонь.

— Эдэ табаниие нарайһаань хойшо үргэжэ, эды хүргөөд байхадаа золтойб гэжэ һанагшаб,—гээд энэ эхэнэр баяртайгаар хөөрэнэ.

И. Попов.

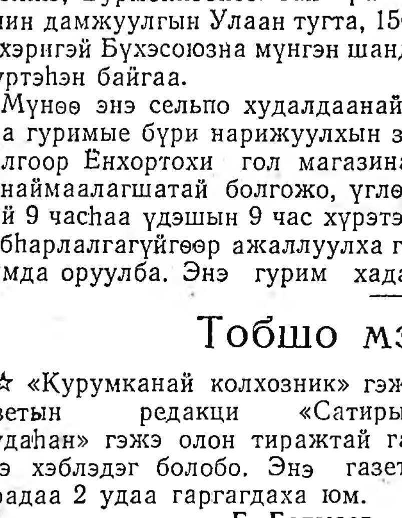

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Евдокия Дмитриевна үхибүүдтээ эдеэ бэлдэжэ байна.

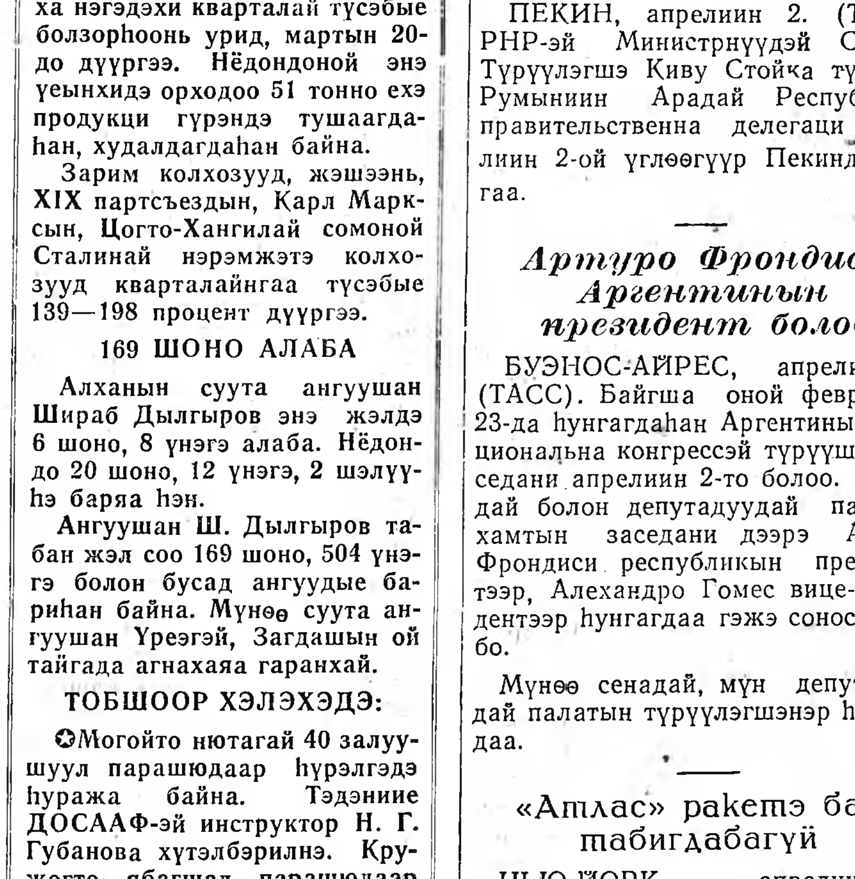

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: бултадаа эдеэлжэ байна.
Б. Гомбоевой фото.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина 26. Телефоны редакции: редактора 46-32. зам. редактора—32-74. отв. секретаря — 27-37. отделов: партийной жизни и экономики — 47-59. пропаганды и местной информации — ... культуры и быта — 34-05, писем трудящихся и переводов — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия —37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н 00699. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № ...